

Dutch

The Your Journey Foundation Bricks

**Your
Journey**

Your Journey

De Your Journey Foundation Bricks verkent de ervaringen en resultaten van workshops die zijn ontworpen om lokale jongeren en nieuwkomers te ondersteunen bij het zich thuis voelen in hun gastlanden en het bevorderen van sociale inclusie. De workshops bevatten interactieve en creatieve elementen zoals verhalen vertellen, foto's maken en groepsactiviteiten om creativiteit en verbinding aan te moedigen. In het theoretisch kader gaan we dieper in op verschillende concepten zoals zich thuis voelen, sociale inclusie, dynamieken binnen de in- en outgroep, en empathie. Bovendien wordt het gebruik van kunst, met name fotoverhalen en verhalen vertellen, uitgelegd omdat ze centraal stonden in de aanpak van de workshops. De resultaten geven aan dat de deelnemers de workshops als positief en plezierig hebben ervaren, waarbij een meerderheid tevredenheid en een gevoel van verbondenheid uitdrukte. We hopen inzicht te bieden in de waarde van creatieve en interactieve benaderingen bij het ondersteunen van het gevoel van thuis zijn en het gevoel van verbondenheid van lokale jongeren en jongeren met een vluchtelingenachtergrond (nieuwkomers).

Funded by
the European Union

This book has been developed within the framework of the project "YOUR JOURNEY", (reference number: 2021-1-NL02-KA220-YOU-000029173).

Financed by the European Union.

Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or the National Agency. Neither the European Union nor the National Agency can be held responsible for them.

PARTNERS

STICHTING
CULTUURGENERATIE

ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ
ΜΟΥΣΙΚΟΥ
ΘΕΑΤΡΟΥ

Hogeschool
van Amsterdam

SAGAPÒ

Inhoudsopgave

1	Introductie Foundation Bricks Your Journey	4
2	Theorie	6
2.1	Newkomers	6
2.2	Zich thuis voelen	7
2.3	Sociale inclusie	8
2.4	Ingroup-Outgroup	8
2.5	Empathie	9
3	Het gebruik van kunst	11
3.1	Het gebruik van foto's	11
3.1.1	Photovoice	13
3.1.2	Photo elicitation	13
3.2	Het gebruik van of Storytelling	14
3.3	Hoe de workshops verbinden	14
4	Locale situatie	15
4.1	Algemene Situatie/Perspectief	15
4.2	Aantal vluchtelingen	16
4.3	Economische en sociale kenmerken	17
4.1	Governmental Perspective	17
4.5	Support Systemen	18
4.6	Voornaamste uitdagingen vluchtelingen voor Refugees	19
4.7	Spanningen tussen Locale and Newkomer Jeugd	20
4.8	Capabilities, Hoop, and Dromen	20
4.9	Toolkit's waarde van het land	21
5	Methode	22
6	Resultaten	22
6.5	Griekenland	25
6.5.1	Workshop ervaring	25
6.5.2	Thuisvoelen	27
6.6	Nederland	28
6.6.1	Workshop ervaring	28
6.6.2	Thuisvoelen	29
6.7	Italie	31
6.7.1	Workshop ervaring	31
6.7.2	Thuisvoelen	32
6.8	Duitsland	34
6.8.1	Workshop ervaring	34
6.8.2	Thuisvoelen	35
7	Conclusie	37
8	Literatuurlijst	38

1 Introductie Foundation Bricks Your Journey

The Soul is a stranger trying to find a Home somewhere that is not a where- Rumi

Elke reis is een verhaal en elk verhaal is een reis. Maar niet elke reis is hetzelfde. Het enige wat elke reis gemeen heeft, is dat de hoofdpersoon verschillende ervaringen heeft opgedaan en aan het einde wijsheid en inzicht heeft verkregen.

Minstens 89 miljoen mensen over de hele wereld zijn gedwongen hun huizen te ontvluchten; zij moesten op reis gaan en creëerden elk een uniek verhaal. Onder hen zijn bijna 27,1 miljoen vluchtelingen, waarvan ongeveer de helft jonger is dan 18 jaar (UNHCR - Cijfers in een oogopslag). Jongeren die aankomen in nieuwe landen, al met zoveel ervaringen die sommigen van ons misschien nooit zullen meemaken. Ze moeten een nieuw leven beginnen in een nieuw land. Ze moeten een nieuw thuis voor zichzelf creëren, maar wat betekent 'zich thuis voelen' voor hen?

Het doel van dit project is om verschillende perspectieven op 'zich thuis voelen' te verkennen door middel van creativiteit, vooral fotografie en verhalen vertellen. Vanuit het idee dat iedereen een reis heeft gemaakt om in het hier en nu te komen en de wijsheid en inzichten die tijdens die reis zijn opgedaan de basis vormen voor ieders huidige staat van zijn, is het interessant om verschillende perspectieven naast elkaar te plaatsen. Is wat nodig is om 'zich thuis te voelen' anders als je van ver komt en een bedreigende situatie ontvlucht dan wanneer je het ouderlijk nest verlaat en een nieuw leven vormgeeft binnen hetzelfde land/stad?

Er zullen verschillen zijn, maar waarschijnlijk ook veel overeenkomsten. Hoe verhouden deze zich tot elkaar? Wat gebeurt er als je de verhalen deelt en samen op zoek gaat naar een nieuw verhaal? En hoe stel je je een nieuw verhaal voor, individueel en/of collectief, zodat je het met anderen kunt delen?

Het doel van Your Journey is om (jeugd)professionals "theoretische bouwstenen" te bieden om na te denken over en workshops te ontwikkelen die jongeren met een lokale en vluchtelingenachtergrond verbinden om sterke, vreedzame gemeenschappen te bouwen waarin iedereen zich opgenomen en thuis voelt. Op de Your Journey-website - <https://yourjourney.nu/> - vind je de gereedschapskist met alle oefeningen en tools en vind je de theoretische bouwstenen. Alle oefeningen kunnen worden geselecteerd en gebruikt voor specifieke contexten met betrekking tot zich thuis voelen.

De Your Journey Toolbox is gericht op:

Jeugdwerkers, leraren, kunstenaars, jonge leiders, maatschappelijk werkers, vrijwilligers, sociale ondernemers:

1. die werken met groepen jongeren met verschillende achtergronden, vooral een vluchtelingenachtergrond maar ook andere migrantenachtergronden;
2. die werken in opleidings-/onderwijsinstellingen met studenten of leerlingen met diverse achtergronden; vooral vluchtelingenachtergronden
3. die betrokken zijn bij gemeenschapskunstprojecten die sociale samenhang onder jongeren bevorderen;
4. die hun eigen organisatie hebben die ernaar streeft jongeren zich thuis te laten voelen en met elkaar te verbinden.

Deze lijst is niet uitputtend, dus andere professionals kunnen andere contexten vinden waarin de toolkit nuttig is, maar deze contexten geven de lezer een idee van waar en wanneer de Your Journey Toolkit kan worden gebruikt.

Samenvatting van de Foundation Bricks:

In het tweede hoofdstuk gaan we dieper in op de term "Nieuwkomers" in de context van de wereldwijde vluchtelingen crisis, waarbij de kwetsbaarheid van degenen die hun huizen zijn ontvlucht wordt benadrukt. We bespreken variaties in de benaderingen van Europese landen ten aanzien van nieuwkomers en het onderscheid tussen asielzoekers en vluchtelingen. Daarnaast verkennen we de betekenis van zich thuis voelen, waarbij we de ervaringen van jongeren die hun huizen zijn ontvlucht vergelijken met diegenen die hun hele leven op dezelfde plek hebben gewoond. We richten ons ook op verschuivingen naar sociale inclusie en de Capability Approach, met als doel empathie te bevorderen en de kloof tussen in- en outgroep te verkleinen. In sectie 2.4 behandelen we de uitdagingen van in- en outgroup-dynamiek en het belang van interactie en empathie. En we sluiten af door de rol van empathie bij het bevorderen van positieve houdingen en het overbruggen van verschillen te bespreken.

In Hoofdstuk 3 gaan we dieper in op het gebruik van kunst, waaronder foto's, fotoverhalen, foto-elicitation en verhalen vertellen, als instrumenten voor het verkennen van subjectieve verschillen en het bevorderen van sociale inclusie en zich thuis voelen als mogelijke resultaten van interventies.

In Hoofdstuk 4 geven we een beknopt overzicht van de lokale situaties in Duitsland, Nederland, Italië en Griekenland met betrekking tot vluchtelingen en nieuwkomers. Het behandelt verschillende aspecten zoals het wettelijk kader voor asiel, publieke sentimenten, het aantal vluchtelingen, economische en sociale kenmerken, regeringsperspectieven, ondersteuningssystemen, belangrijkste uitdagingen waarmee vluchtelingen worden geconfronteerd, spanningen tussen lokale en nieuwkomerjongeren, en de capaciteiten, hoop en dromen van jonge vluchtelingen. De potentiële waarde van de toolkit in elk land wordt ook besproken, waarbij de nadruk wordt gelegd op de rol ervan bij het bevorderen van positieve interacties en communicatie tussen lokale en nieuwkomerjongeren.

In Hoofdstuk 5 wordt een beknopt overzicht gegeven van de methode, in Hoofdstuk 6 worden de resultaten genoemd. Het hoofdstuk gaat in op algemene resultaten en land-specifieke resultaten en in het laatste hoofdstuk worden enkele conclusies getrokken.

2 Theorie

2.1 Newkomers

Zoals eerder vermeld, zijn wereldwijd ten minste 89 miljoen mensen gedwongen hun huizen te ontvluchten. Onder hen zijn bijna 27,1 miljoen vluchtelingen, waarvan ongeveer de helft jonger is dan 18 jaar (UNHCR - Cijfers in een oogopslag). Een asielzoeker is iemand die, om verschillende redenen, zijn of haar land van herkomst heeft verlaten om bescherming te zoeken in een ander land door asiel aan te vragen. Wanneer iemand asiel aanvraagt, wil diegene erkend worden als vluchteling. Zolang de beslissing over de asielaanvraag nog niet is genomen, blijft deze persoon een asielzoeker.

Meestal wordt gecontroleerd of de asielzoeker valt onder het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de Status van Vluchtelingen en daarom wordt erkend als vluchteling. Niet elke asielzoeker is dus automatisch een vluchteling. Volgens het VN-Vluchtelingenverdrag van 1951 is een vluchteling iemand die 'gegronde vrees' heeft in zijn land van herkomst voor vervolging op grond van ras, religie, nationaliteit, politieke overtuiging of het behoren tot een bepaalde sociale groep.

In Nederland krijgt een vluchteling, wanneer deze als zodanig wordt erkend, een tijdelijke verblijfsvergunning voor een periode van vijf jaar. Een vluchteling met een verblijfsvergunning wordt een 'statushouder' genoemd. Vanwege de negatieve connotatie van de woorden vluchtelingen (en migranten) is de term 'nieuwkomers' geïntroduceerd. Nieuwkomers zijn niet geboren in het nieuwe thuisland maar zijn hier gekomen met het doel voor een langere periode te blijven. De term nieuwkomers omvat daarom ook vluchtelingen en statushouders, evenals andere personen die naar het nieuwe land zijn gekomen voor bijvoorbeeld gezinshereniging, studie of werk (<https://www.mycoa.nl/nl/content/asielzoeker-vluchteling-statushouder-en-nieuwkomer-wat-het-verschil>).

In de afgelopen jaren hebben Europese landen verschillende benaderingen gehanteerd bij het verwelkomen van nieuwkomers. We kunnen ons goed voorstellen dat dit invloed heeft op de perceptie van vluchtelingen en of ze al dan niet in het land willen blijven. Bijvoorbeeld, in sommige landen is de wachttijd voor gezinshereniging verlengd, sommige hebben de uitkeringen voor vluchtelingen verminderd, sommige hebben meer ingezet op hervestiging, maar bijvoorbeeld Duitsland heeft bijna alle asielzoekers geaccepteerd die als legitieme vluchtelingen werden erkend (Abdelaaty & Steele, 2022).

In 2021 kwamen asielzoekers uit ongeveer 140 landen naar Europa. De meeste eerste asielaanvragen werden ingediend in: Duitsland (148.200), Frankrijk (103.800), Spanje (62.100), Italië (43.900) en Oostenrijk (36.700)

(https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/statistics-migration-europe_en#overall-figures-of-immigrants-in-european-society). Daarom wordt dit project uitgevoerd in 4 Europese landen: Duitsland, Nederland, Griekenland en Italië. We kunnen ons voorstellen dat de meer noordelijke landen, Duitsland en Nederland, mogelijk populairder zijn voor hervestiging dan Italië of Griekenland, en dus kan de perceptie van thuis anders zijn.

We kunnen ons voorstellen dat mensen die hun huizen zijn ontvlucht, worden blootgesteld aan veel risico's voorafgaand aan, tijdens en na hun aankomst, wat hen kwetsbaar maakt voor de ontwikkeling van geestelijke gezondheidsproblemen. Daarom hebben we besloten dat dit project niet bedoeld is voor degenen die net zijn aangekomen, maar voor degenen die hier al zijn, zich enigszins hebben gevestigd en voor wie het gevoel van thuis relevant begint te worden, de nieuwkomers.

2.2 Zich thuis voelen

Het concept van thuis is een vitaal aspect van het menselijk leven, waarbij warmte, veiligheid, geliefden en een dak boven het hoofd enkele van de woorden zijn die in gedachten komen bij het denken aan thuis. De betekenis van thuis wordt steeds belangrijker bij het bespreken van theorie en het implementeren van oplossingen voor de wereldwijde humanitaire crisis (Kale et al., 2019), die nog steeds groeit. Alle vluchtelingen delen de primaire eigenschap van het verliezen van hun thuis, en ze worden gedefinieerd als individuen die zijn ontheemd van hun huizen (Papadopoulos, 2002). Dergelijke individuen hebben vaak een moeilijke reis, gedwongen tot ballingschap en zich soms realiserend dat ze nooit meer naar huis kunnen terugkeren, wat resulteert in emotionele, cognitieve, gedrags- en fysieke moeilijkheden (Dieterich-Hartwell & Koch, 2017).

Onderzoek naar migratie wijst er vaak op dat thuis, identiteit en verbondenheid verbonden zijn met een specifieke geografische locatie. Wanneer iemand gedwongen wordt te vertrekken, verliest diegene zijn thuis en wordt "wortelloos" (Murcia, 2019). Volgens Murcia (2019) is thuis echter meer dan alleen een fysieke plek. Thuis kan beter worden beschouwd als "een bijzonder significante soort plek waarmee, en binnen welke, we sterke sociale, psychologische en emotionele banden ervaren" (Easthope, 2004, p.135). Het kan een positieve plek zijn voor stimulatie en gemak, maar het kan ook een negatieve plek van teleurstelling en ongemak zijn.

Ongeacht of de ervaring positief of negatief is, hebben alle individuen een gevoel van thuis, zelfs als het geen daadwerkelijke ervaring van een thuis is. Thuis zijn kan een voorrecht zijn, waar men zich veilig en bijzonder voelt, maar het kan ook een plek van onzekerheid, geweld en terreur zijn (Blunt en Dowling, 2006 in Kale et al., 2019). Thuis is niet alleen een fysieke ruimte waar men een dak boven het hoofd heeft en aan biologische behoeften wordt voldaan. Het is ook een "sociale, culturele, politieke en affectieve ruimte waar individuen betekenis geven aan hun alledaagse ervaringen" (Murcia, 2019, p. 1516).

Onderzoek toont aan dat zelfs voor degenen die thuis associëren met een enkele, vaste plaats, het dynamisch blijft. Wanneer conflict en ontheemding deel uitmaken van de reis, wordt thuis een ruimte die voortdurend transformeert (Habib, 1996; Korac, 2009; Murcia, 2019). Dus, afhankelijk van de omstandigheden, kan thuis "verloren gaan en nergens worden ervaren", maar het kan ook "mobiel zijn en ervaren worden tijdens de verplaatsing" (Murcia, 2019). In ons project is het interessant om te verkennen of jonge mensen die hun huizen zijn ontvlucht en degenen die hun hele leven in hetzelfde dorp of dezelfde stad hebben gewoond, verschillend ervaren wat betreft het zich thuis voelen. Hebben ze meer gemeen dan men aanvankelijk zou aannemen? Het identificeren van overeenkomsten kan empathie oproepen, de kloof tussen de in-group en de out-group versmallen en inclusie bevorderen onder professionals die met dergelijke individuen werken.

2.3 Sociale inclusie

Onderzoek toont aan dat het voor jonge vluchtelingen moeilijk is om echt hun plaats in de samenleving te vinden. We weten uit ervaring in andere nationale en transnationale projecten dat dit soort projecten aanzienlijk kunnen bijdragen aan het leggen van contacten tussen vluchtelingen en andere groepen in de samenleving, waardoor inclusie toeneemt. Met sociale inclusie bedoelen we het recht van personen om het soort leven te leiden dat ze redenen hebben om te waarderen en de mogelijkheid om betekenisvolle levens op te bouwen (Sen 1999; Andrade & Doolin, 2016). Capaciteiten omvatten echt alle aspecten die we nodig hebben om een betekenisvol leven te leiden (Nussbaum, 2011).

De Capability Approach vermeldt dat welzijn gaat over echte vrijheden (capaciteiten) die mensen hebben om waardevolle 'zijn en doen', bekend als 'functionings', te bereiken (Austin, 2018). Capaciteiten zijn de dingen die we allemaal nodig hebben om een bloeiend leven te leiden. In dit project willen we dat alle jongeren sociaal worden opgenomen. Daarom is het doel van de workshops niet alleen om te zien wat zich thuis voelen betekent, maar ook om gelijkenis te stimuleren en bijgevolg inclusie. Wanneer we ons richten op overeenkomsten, verminderen de verschillen, zoals we zullen uitleggen in de volgende sectie.

2.4 Ingroup-Outgroup

De wereld heeft het land verdeeld in territoriale segmenten, waardoor culturele en nationale grenzen zijn ontstaan die schadelijk blijken te zijn voor vluchtelingen. Omdat ze geen nationaal thuisland hebben, worden vluchtelingen afgeschilderd als een "probleem" (Taylor, 2013), impliciet of expliciet. Deze kritiek is met name relevant bij het overdenken van de vraag naar thuis en de betekenis daarvan voor vluchtelingen. Wanneer we de 'andere' groep als een 'probleem' beschouwen, neigen we ertoe hen als afgescheiden van 'ons' te zien, waardoor de mentaliteit van 'wij versus zij' wordt voortgezet die maar al te vaak voorkomt in menselijk gedrag (De Kreek et al., 2020).

De neiging om anderen als gescheiden van onszelf te zien, wordt uitgelegd door verschillende theorieën, zoals de sociale identiteitstheorie, die suggereert dat de zelfdefinitie van mensen deels wordt beïnvloed door hun groepslidmaatschap, wat bijdraagt aan hun zelfconcept en zelfrespect. We hebben de neiging om onszelf en anderen te categoriseren op basis van verschillende kenmerken, zoals leeftijd, geslacht, etniciteit, religie, economie, politiek, overtuigingen, normen en waarden, en

ontwikkelen zo een persoonlijk gevoel van identiteit op basis van de groepen waartoe we behoren (Turner, 1987). Deze gedeelde identiteit met de groep is een cruciale bron van sociale identificatie (Brewer, Gonsalkorale & van Dommelen, 2012), wat leidt tot een vooroordeel van gelijkennis dat neigt naar vergelijkbare in-group-leden en vooroordelen tegen out-group-leden.

Dit vooroordeel van gelijkennis komt ook overeen met het paradigma van gelijkennis-aantrekking, dat stelt dat hoe meer mensen op elkaar lijken, hoe meer ze geneigd zijn elkaar leuk te vinden. Talloze studies hebben bewijs geleverd voor dit paradigma (Byrne, 1997). Jongeren met een sterke groepsidentificatie neigen naar het verbeteren van groepsvorming, zelfrespect en het vermogen om om te gaan met ontwikkelingsproblemen en gevoelens van onzekerheid tijdens de overgang naar volwassenheid (Tanti et al., 2011).

Op basis van de genoemde theorieën is het duidelijk dat mensen de neiging hebben zichzelf en anderen in categorieën in te delen, wat leidt tot in-group en out-group vorming. Omdat mensen de neiging hebben hun in-group-leden te begunstigen en vooroordelen te hebben tegen out-group-leden, kunnen degenen zonder een groep om bij te horen hun gevoel van verbondenheid en zelfbewustzijn verliezen, vooral wanneer anderen hen als "anders" waarnemen (Hewstone, Rubin, & Willis, 2002).

Zelfbewustzijn heeft alles te maken met ons bewustzijn. Identiteit neigt te wonen in deze bewegende stroom en is een van de meest stabiele, geïntegreerde en constante elementen van zelfbewustzijn (Costalat-Founeau, Lipiansky, 2008). Identiteit kan op verschillende niveaus worden bekeken, zoals persoonlijke identiteit, relationele identiteit en collectieve sociale identiteit, die bestaat door gedeelde culturele waarden. Wanneer vluchtelingen in een nieuw land aankomen, kunnen ze bedreigingen voor hun identiteit ervaren, aangezien interculturele aanpassing niet kan plaatsvinden terwijl hun hele identiteit intact blijft. Deze bedreigingen kunnen onder meer moeilijkheden zijn bij het valideren van hun diploma's, worden gezien als buitenlanders en worden geconfronteerd met verschillende culturele etiketten (Crozet, z.d.). Daarom is interactie cruciaal. Mensen moeten van elkaar leren, zich veilig voelen, overeenkomsten en verschillen erkennen, begrijpen waar ze moeten aanpassen en waar niet, en empathie ontwikkelen voor elkaar.

2.5 Empathie

Effectieve communicatie en acceptatie van anderen zijn afhankelijk van emoties. Onderzoek toont aan dat mensen eerder emoties herkennen bij leden van hun in-group dan bij leden van hun out-group (Elfenbein & Ambady, 2002). Echter, empathie kan deze vooringenomenheid verminderen. Wanneer we ons inleven in mensen van een out-group, leidt dit tot verbeterde houdingen ten opzichte van de hele groep (Batson et al., 1997). Empathie is het vermogen om emotionele ervaringen bij anderen te herkennen, overeenkomstige sensaties en emoties te ervaren, en gemotiveerd te zijn om het lijden van anderen te verlichten (Cikara et al., 2011 p.149).

Om positieve attitudes ten opzichte van een groep te vergroten, moeten we individuen vanuit hun perspectief bekijken en ons voorstellen hoe hun situatie hen beïnvloedt. Dit vergroot empathische gevoelens, waardeert hun welzijn en generaliseert naar de hele groep, resulterend in positieve overtuigingen, gevoelens en bezorgdheid voor de groep (Batson et al., 1997). Daarom kan empathie

onze perceptie van anderen veranderen. Het is belangrijk om te beseffen dat ons perspectief niet noodzakelijk door iedereen wordt gedeeld en er verschillen kunnen zijn, maar zijn ze onverzoenlijk?

3 Het gebruik van kunst

Het gebruik van kunst is een effectieve manier om subjectieve verschillen te benadrukken, omdat het ons in staat stelt dieper in onze geest te graven, waar emoties een rol spelen. Deelname aan kunst kan leiden tot een staat van 'flow', waarin we volledig worden opgenomen in het huidige moment, resulterend in verhoogde creativiteit en productiviteit (Csikszentmihalyi, 1991). Recente onderzoeken suggereren dat kunst ook effectieve tools kunnen zijn om positieve emoties op te wekken, mits mensen deelnemen aan kunstactiviteiten die ze leuk vinden (Sloboda & Juslin, 2000; Scherder, 2018).

Bij het deelnemen aan kunstactiviteiten halen mensen herinneringen beter op en verwerken ze beter, omdat het hen in staat stelt hun emoties en gevoelens op een niet-lineaire manier uit te drukken, wat automatisch denken verstoort. Voor individuen met beperkte verbale vaardigheden, zoals degenen die recentelijk in een nieuw land zijn aangekomen, kan de lineaire communicatie van verbale communicatie barrières opwerpen voor zelfexpressie.

Op gemeenschapsniveau kan het gebruik van kunst meerdere begripniveaus vergemakkelijken, stille stemmen opgraven en een gevoel van gemeenschap en tolerantie vergroten (Abu Ghazaleh, Hereira & Bos, in druk). Het gebruik van creatieve kunst kan ook een tijdelijk thuis bieden voor vluchtelingen in het sociale inclusieproces, omdat het een veilige en interactieve sfeer creëert (Dieterich-Hartwell & Koch, 2017).

3.1 Het gebruik van foto's

Perceptie is het proces waarbij individuen sensorische informatie organiseren en interpreteren om betekenis te geven aan hun omgeving. Ons referentiekader beïnvloedt sterk wat we zien, en het gedrag van mensen is vaak gebaseerd op hun percepties in plaats van op objectieve realiteit (Robbins & Judge, 2015). Het gebruik van afbeeldingen is een krachtig hulpmiddel om perceptie te verkennen, omdat een door een individu gemaakte afbeelding hun interpretatie van het onderwerp weerspiegelt. Bovendien zijn de hersengebieden die betrokken zijn bij de verwerking van visuele informatie evolutionair ouder dan die betrokken zijn bij de verwerking van verbale informatie, waardoor afbeeldingen dieper, meer onbewuste niveaus van de hersenen kunnen bereiken (Harper, 2002).

Afbeeldingen zijn een effectieve manier om complexe onderwerpen te illustreren en uit te leggen en kunnen een dieper begrip van een bepaald onderwerp bevorderen. Ze stellen deelnemers in staat hun emoties, perspectieven en waarden uit te drukken en vergemakkelijken communicatie door misverstanden te verminderen en het geheugen te verbeteren (Collier, 1957 in Fleron & Pedersen, 2010). Het maken van foto's van dingen die individuen gelukkig maken, blijkt het welzijn te verhogen (Kurtz, 2015), en deelnemers leren hun eigen foto's te maken bevordert het eigendom van de afbeeldingen en kan aspecten van het onderwerp onthullen die niet onmiddellijk duidelijk zijn voor anderen (Olliffe & Bottorf, 2007 in Kong, Kellner, Austin Els & Orr, 2015).

Het gebruik van afbeeldingen heeft ook potentiële voordelen op gemeenschapsniveau. Afbeeldingen kunnen fungeren als een brug voor culturele diversiteit, waardoor deelnemers uit verschillende culturele achtergronden naar dezelfde afbeelding kunnen kijken en verschillende dingen kunnen waarnemen. Deze verschillende percepties kunnen worden gedefinieerd, begrepen en vergeleken door deelnemers van verschillende culturele groepen bij het bekijken van dezelfde afbeelding

(Harper, 2002). Er zijn twee populaire manieren om afbeeldingen in deze context te gebruiken: fotovoice en foto elicitation.

3.1.1 Photovoice

Fotovoice is een proces waarbij mensen foto's gebruiken om aspecten van hun omgeving en ervaringen vast te leggen en te delen met anderen (Communitytoolbox, n.d., Sectie 20. Implementatie van Fotovoice in Uw Gemeenschap). Fotovoice wordt voornamelijk gebruikt als een collectieve visuele onderzoeksmethode waarbij foto's worden genomen door deelnemers en worden gebruikt om gemeenschapsbehoeften te verkennen en aan te pakken, individuele empowerment te stimuleren en een kritische dialoog te creëren om pleit te voeren voor gemeenschapsverandering (Hergenrather, 2009; Sanon, Evans-Agnew & Boutain, 2014). Bovendien zijn deelnemers vaak betrokken bij de analyse en conclusie van het rapport, waardoor het meer een co-lerend proces wordt (Wang en Burris, 1997 in Kong, Kellner, Austin Els & Orr, 2014; Migliorini & Rania, 2017).

3.1.2 Photo elicitation

Photo elicitation wordt vaak gebruikt in interviews om discussie te begeleiden en te stimuleren. Dit voegt een extra dimensie toe in vergelijking met een typisch gesprek en kan de geldigheid en betrouwbaarheid van de verzamelde informatie vergroten (Harper, 2002). Er zijn twee opties voor het gebruik van foto-oproep: (1) vooraf selecteren van foto's en deelnemers vragen deze te beoordelen, of (2) deelnemers toestaan de foto's te kiezen die de discussie starten. De laatste optie leidt vaak tot een betere betrokkenheid, interactie en samenwerkende kennis (Bessell, Deese, & Medina, 2007). Bovendien is er een psychologische therapeutische methode die gebruikmaakt van foto's, bekend als "fototherapie" of "therapeutische fotografie" (Loewenthal et al., 2017). In deze methode wordt een set fotokaarten gebruikt, en de cliënt kiest er een om de therapie te beginnen, wat lijkt op het proces van photo elicitation.

3.2 Het gebruik van of Storytelling

Het delen van verhalen is een unieke eigenschap die niet alleen de werkelijkheid weerspiegelt, maar deze ook construeert (Czarniawska, 2004; Spector-Mersel, 2010). Elke individu construeert een verhaal over zichzelf en hun leven, en het type verhaal dat ze creëren, kan een positieve of negatieve waarde toekennen aan hun leven en activiteiten, wat empowerment kan bieden of juist niet (Rappaport, 1995). Rappaport onderscheidt drie soorten verhalen: individuele verhalen, gemeenschapsverhalen die worden erkend en gedeeld door een groep, en dominante culturele verhalen verspreid via massamedia of instellingen die stereotypen communiceren en dienen als invloedrijk kader waartegen meer gelokaliseerde gemeenschapsverhalen en persoonlijke verhalen worden verteld.

Empowermentomgevingen zijn plaatsen waar verschillende persoonlijke verhalen en gemeenschapsverhalen open-minded worden gedeeld en gewaardeerd (Kreek, 2014; Rappaport, 1995). Verhalen vertellen is een belangrijk instrument om een positief verhaal over zichzelf te creëren, vooral voor jonge mensen die negativiteit hebben ervaren in hun leven. Het biedt sociale en emotionele steun en de mogelijkheid om op nieuwe manieren over zichzelf na te denken (Rappaport, 1995), wat individuen uiteindelijk helpt om hun toekomst in een positief licht te zien.

Verhalen vertellen omvat het delen van het levensverhaal, wat een geheugen creëert, betekenis geeft aan gebeurtenissen en individuen een gevoel van identiteit geeft (Rappaport, 1998). Authentieke ervaringen vormen de basis van deze verhalen, die een begin, midden en einde hebben, en vaak een duidelijk punt hebben (Rappaport, 1995). Het delen van iemands verhaal creëert een gevoel van empowerment, dat wordt gedefinieerd als een intentioneel en continu proces dat wederzijds respect, kritische reflectie en zorgzame deelname omvat, waardoor mensen beter gebruik kunnen maken van waardevolle hulpbronnen en capaciteiten binnen henzelf en hun omgeving (Rappaport, 1998; Saleeby, 1996).

Verhalen vertellen creëert een veilige omgeving waarin jongeren zich op hun gemak voelen om hun verhalen te delen, vaak via spel-elementen. Onderzoek toont aan dat deze positieve sociale groepservaring jongeren helpt een positiever zelfbeeld te ontwikkelen en zelfvertrouwen op te bouwen, wat essentieel is voor hun toekomstige ontwikkeling en het vermogen om met tegenslagen om te gaan (Tsang, Hui & Law, 2012). Het biedt ook de mogelijkheid om sociale vaardigheden te oefenen en meer te leren over mensen uit verschillende culturen in een veilige omgeving, wat kan worden toegepast in verschillende situaties (Nelson et al., 2008). Over het algemeen kan verhalen vertellen een krachtig instrument zijn voor persoonlijke groei en het opbouwen van gemeenschappen.

3.3 Hoe de workshops verbinden

Met eerdere internationale projecten hebben we al kennis opgedaan over hoe foto's en verhalen de interactie vergemakkelijken en een bepaald onderwerp verder kunnen verdiepen. In dit project ligt de focus op 'thuis voelen', maar het proces blijft hetzelfde. We streven naar sociale inclusie, waarbij iedereen zich thuis kan voelen, of dat nu in een nieuw land is of niet. Figuur 1 geeft een overzicht van deze veranderingslogica op individueel en groepsniveau, en hoe deze niveaus met elkaar verbonden zijn in vijf fasen die een workshop kan bevatten. Dit is gebaseerd op een eerder PICs-project (De Kreek et al., 2020).

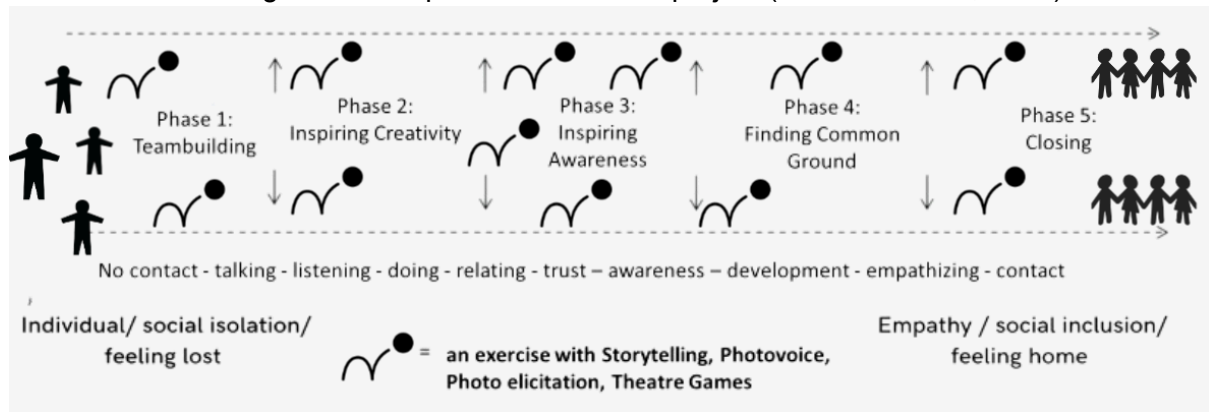

Figure 1: Workshop phases incorporating the group changes to find a common ground to increase social inclusion and feeling at home

4 Locale situatie¹

4.1 Algemene Situatie/Perspectief

!

In Duitsland is asiel grondwettelijk beschermd en worden vier vormen van bescherming geboden: asiel, vluchteling, subsidiaire bescherming of een verbod op uitzetting. Mensen die geweld, oorlog en terreur ontvluchten, worden geacht bescherming in dit land te vinden. Op basis van de Duitse Asielwet kan een asielzoeker een van de vier vormen van bescherming krijgen - recht op asiel, vluchtelingenbescherming, subsidiaire bescherming of een verbod op uitzetting, of geen van deze. Ondanks een eerlijk proces bestaan er uitdagingen zoals bevooroordeelde interviews en regionale

¹ Sources for the different countries:

<https://refugeeobservatory.aegean.gr/>; Situation Mediterranean Situation (unhcr.org); Document - UNHCR Greece factsheet - September 2022; <https://migration.gov.gr/meiomenos-kata-54-o-arithmos-ton-synolika-diamenonton-se-schesi-me-pervysi/>; Πρόγραμμα ESTIA | Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου (migration.gov.gr); <https://www.facebook.com/KEANShelter/>; <https://migrants-refugees.va/country-profile/italy/#:~:text=As%20of%20June%202021%2C%20UNHCR,57%25%20of%20them%20were%20rejected> <https://www.lavoro.gov.it/temi-e-priorita/immigrazione/focus-on/minori-stranieri/Pagine/Dati-minori-stranieri-non-accompagnati.aspx>; <https://www.ipsos.com/it-it/ciak-migration-indagine-sulla-percezione-del-fenomeno-migratorio-italia>; De Leo, Cotrufo, Gozzoli "The Refugee Experience of Asylum Seekers in Italy: A Qualitative Study on the Intertwining of Protective and Risk Factors" <https://cild.eu/en/2018/09/25/the-salvini-decree-has-been-approved-legislative-changes-on-immigration/>; https://ec.europa.eu/migrant-integration/news/italy-new-system-reception-and-integration_en SAI (Sistema accoglienza e integrazione). English litteral translation "welcoming and integration system" <https://www.openpolis.it/parole/come-funziona-laccoglienza-dei-migranti-in-italia/>; Refugee work: www.vluchtelingenwerk.nl <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2022/07/29/opvangcapaciteit-vluchtelingen-uit-oekraine-onder-druk>; https://www.frankvantubergen.nl/wp-content/uploads/2020/05/De-Vroome-and-Van-Tubergen-2010_-The-employment-experience-of-refugees-in-the-Netherlands-1.pdf; <https://amalhamburg.de/de/> <https://www.tagesspiegel.de/gesellschaft/medien/themen/stimmen-des-exils> <https://www.kohero-magazin.de/>; <https://www.wir-zusammen.de/> Here is a page with success stories about the job integration of refugees. <https://www.wir-zusammen.de/integrationsarbeit/erfolgsgeschichten/>

beleidsvariaties. Media-invloed, overdreven statistieken en geëmotioneerde discussies vormen de publieke opinie.

In Nederland is de publieke opinie over nieuwkomers verdeeld. Hoewel enquêtes wijzen op steun voor vluchtelingen die oorlog ontvluchten, is er een tekort aan huisvesting waardoor verblijven in vluchtelingencentra worden verlengd. Overheidsinspanningen om dit aan te pakken worden als onvoldoende beschouwd, wat weerstand oproept bij de lokale bevolking die ook huisvesting nodig heeft.

In Italië blijkt uit het onderzoek van WeWorld dat immigranten en vluchtelingen zich vaak gemarginaliseerd voelen in de samenleving, wat leidt tot een gebrek aan vertrouwen in politieke instellingen. Mispercepties bestaan, zoals Italianen die de buitenlandse bevolking overschatten. Immigratie staat op de vierde plaats als belangrijkste zorg, na werkloosheid, economische crises en belastingen. Het vertrouwen in de media bij berichtgeving over immigratie is laag, en meningen over de maatschappelijke impact zijn gepolariseerd. Over het algemeen verklaart het merendeel van de Italianen voorstander te zijn van het verwelkomen van nieuwkomers. Een bepaald percentage van de bevolking gelooft echter dat het land geen nieuwkomers meer kan herbergen, omdat de aantallen worden waargenomen als veel groter dan ze werkelijk zijn.

Griekenland worstelt met de dubbele uitdaging van het beheren van maritieme grenzen en het omgaan met de toestroom van vluchtelingen. Beschuldigingen van terugduwen door de kustwacht maken de situatie complexer. De publieke opinie is verdeeld, met een meerderheid die grensbescherming ondersteunt en de nadruk legt op nationale soevereiniteit. Er is echter een aanzienlijk aantal mensen dat actief de rechten van vluchtelingen verdedigt en pleit voor humane omstandigheden. NGO's, organisaties en mensenrechtencomités uiten bezorgdheid over obstakels voor het indienen van asielclaims.

4.2 Aantal vluchtelingen

De inzet van Duitsland voor de ondersteuning van vluchtelingen is robuust en divers. Het staat niet alleen bekend als de op een na grootste donor aan de UNHCR, maar het heeft ook de eer de op twee na grootste gastheer ter wereld voor vluchtelingen te zijn, met 2,2 miljoen mensen. Bovendien speelt Duitsland een belangrijke rol als essentieel hervestigingsland. De demografische samenstelling van asielzoekers in Duitsland is breed, met individuen uit bijna alle leeftijdsgroepen die bescherming zoeken. In het jaar 2023 was ongeveer 71,9 procent van de aanvragers jonger dan 30 jaar. Onder hen vormden kinderen en adolescenten onder de 16 jaar de grootste groep, goed voor ongeveer 26,5 procent, gevolgd door individuen van 18 tot 25 jaar met 24,8 procent. Opmerkelijk is dat de meerderheid van de asielzoekers mannelijk was, met 71,6 procent van het totaal. Ongeveer 99.586 vluchtelingen verblijven in Nederland, waarvan 17.117 wachten op asielbeslissingen. In 2021 voegden ongeveer 10.000 mensen zich bij familieleden met bestaande vergunningen. Voornamelijk afkomstig uit Syrië, Afghanistan en Turkije, bedroeg het aantal Oekraïense nieuwkomers rond de 71.750 in 2022.

Italië, geografisch gelegen tussen oost en west, heeft een geschiedenis van aanzienlijke immigratie. Tot juni 2021 waren er 134.500 vluchtelingen en 53.686 asielzoekers. In de eerste helft van 2021 werden 20.600 nieuwe asielaanvragen ingediend, twee keer zoveel als het voorgaande jaar, met een afwijzingspercentage van 57%. Daarnaast waren er 3.000 tot 15.000 staatloze personen, voornamelijk Roma uit het voormalige Joegoslavië.

Het huidige aantal vluchtelingen en asielzoekers in Griekenland is moeilijk nauwkeurig te meten vanwege aanhoudende aankomsten, vaak zonder wettelijke registratie. Tot 30 juni 2022 schat de

UNHCR het aantal op meer dan 173.000 mensen. Er kwamen echter meer dan 1.200.000 vluchtelingen aan in Griekenland tussen 2015 en 2021. Bureaucratische hindernissen maken het moeilijk om te bepalen hoeveel er nog steeds binnen het Griekse grondgebied verblijven.

4.3 Economische en sociale kenmerken

Duitsland erkent de behoefte aan immigratie als gevolg van demografische verschuivingen. Bedrijven pleiten voor vluchtelingen en benadrukken hun rol in economische groei. Of mensen die in het algemeen naar Duitsland immigreren toegang hebben tot goede kansen, hangt af van de vluchtelingenstatus die aan hen is toegekend door de autoriteiten en de daarmee verbonden rechten, hun vermogen om de taal te leren of een in Duitsland begrepen taal te spreken zoals Engels, en ongetwijfeld hun sociale en overlevingsvaardigheden en vooropleidingsniveau, evenals hun toegang tot ondersteuning, bijvoorbeeld van familie, en hun vermogen om alternatieve netwerken op te bouwen, bijvoorbeeld vrienden, zakelijke contacten, nieuwe gezinsstructuren. Kennis van de Duitse taal vergroot de kans om werk te vinden. Er zijn echter verschillende behandelingen voor verschillende nationaliteiten, preciaire statussen zoals "Ketten-Duldung," een preciaire reeks uitzettingsverboden, die mensen van jong tot oud in een situatie van onzekerheid en onvermogen om te plannen achterlaten. Hun kinderen die hier opgroeien, hebben ook dezelfde status. Ze mogen geen paspoort bezitten. Bovendien beïnvloeden uitdagingen bij het erkennen van kwalificaties vluchtelingen.

In Nederland variëren de economische en sociale vooruitzichten van nieuwkomers op basis van herkomst, sociaaleconomische achtergronden en overheidsregelgeving. Zo mogen Oekraïners direct werken, terwijl anderen langere verblijven in vluchtelingencentra moeten doorstaan, wat traumatische ervaringen uit hun thuisland verergert.

Nieuwkomers in Italië worden vaak geconfronteerd met economische uitdagingen, waarbij mannen vaak werkzaam zijn in de landbouw of bouw, terwijl vrouwen werken als verzorgers. Charitatieve organisaties, zoals Caritas, helpen veel nieuwkomers. Integratie wordt beïnvloed door werkgelegenheid, waarbij leeftijd een rol speelt en het voor jongeren gemakkelijker is om te integreren, vooral via het schoolsysteem. Hoewel geïsoleerde incidenten van racisme voorkomen, is de samenleving samenhangend in de bestrijding van dergelijke gevallen.

Vluchtelingen in Griekenland vertonen diverse sociaaleconomische profielen, in tegenstelling tot het publieke beeld van een homogene, laaggeschoolde groep. Verschillende achtergronden, financiële middelen en onderwijsniveaus kenmerken deze bevolking. Terwijl sommigen hun reis met aanzienlijke middelen beginnen, kunnen uitdagingen zoals overvallen en schipbreuken hun fortuin veranderen.

4.1 Governmental Perspective

Voormalig bondskanselier Angela Merkel zal de geschiedenis ingaan vanwege het beleid van haar regering ten aanzien van Syrische vluchtelingen in de herfst/winter van 2015-2016, toen ongeveer 1 miljoen asielzoekers het land werden toegelaten. Dit beleid werd destijds bekritiseerd door partijen aan beide zijden, ook vanuit haar eigen partij, en door individuele parlementsleden en kabinetsleden, die het emotionele karakter van het onderwerp gebruikten voor hun eigen politieke gewin. De politieke administratie blijft onder druk staan van rechts en hun aanhangers in de bevolking om ervoor te zorgen dat het aantal asielzoekers laag blijft. De focus van de media op de zogenaamde "vluchtelingencrisis" en populisme beïnvloeden ook de publieke opinie. Hoewel de regering beweert haar beleid af te stemmen op de wensen van het publiek, heeft de oppositie tegen de opname van vluchtelingen onevenredig invloed gehad op het asielbeleid.

De regeringsperspectieven variëren in Nederland; verbale steun voor gelijke behandeling staat vaak in contrast met de daadwerkelijke acties. Maatregelen zoals het belemmeren van familiereünies, deals met Turkije om vluchtelingen af te schrikken, verlengde wachttijden en beperkingen op werk onthullen tegenstrijdigheden.

In Italië was het Veiligheidsdecreet van 2018 gericht op het verminderen van het aantal vluchtelingen, waarbij procedures werden gewijzigd en de status van humanitaire bescherming werd afgeschaft. De regering ziet immigratiebeheersing als cruciaal voor de bestrijding van georganiseerde misdaad en terrorisme. In het politieke debat is het onderwerp zeer verdeeld, vaak resulterend in slogans vol stereotypen die vooral door rechtse partijen als strijdkreet worden gebruikt. Met de recente resultaten van de laatste verkiezingen lijkt de status van de huidige wetgeving met betrekking tot dit specifieke onderwerp tamelijk onzeker. De kwestie van immigratie blijft door de media worden uitgebuit, wat leidt tot een groot debat, vooral wanneer de Italiaanse kust wordt bereikt door schepen met honderden immigranten en vluchtelingen.

Het standpunt van de regering in Griekenland wordt samengevat als "minder is meer". Hoewel ze officieel beweert nieuwkomers welkom te heten, ligt de nadruk op het minimaliseren van hun tijd in Griekenland. Inspanningen voor inclusie binnen de Griekse samenleving krijgen weinig aandacht, en succes wordt gemeten door versnelde vertrekken in plaats van verbeterde leefomstandigheden. De effectiviteit wordt vaak gemeten niet aan de hand van de kwaliteit van de leefomstandigheden en de toegang van nieuwkomers tot diensten die belangrijk zijn voor langdurige bewoners, maar eerder aan de minimalisatie van de tijd die ze in ons land doorbrengen. Er worden bijna geen staatsinspanningen geleverd voor inclusie in de Griekse samenleving en het vergroten van de motivatie om hier te blijven.

4.5 Support Systemen

In Duitsland bieden tal van niet-gouvernementele organisaties (NGO's) diensten aan voor vluchtelingen, waaronder adviescentra, taallessen en mentorprogramma's. Regionale en nationale initiatieven, zoals de Vluchtelingenraad, spelen een cruciale rol. Tandemprogramma's, zoals "Start with a Friend," ondersteunen integratie.

Ook in Nederland bieden talrijke NGO's bewonderenswaardige ondersteuning, waaronder gezondheidszorg, onderwijs, huisvesting en zakgeld. Organisaties zoals De Vrolijkheid, BOOST en Refugeeforce dragen bij aan het welzijn en de integratie van nieuwkomers.

De Italiaanse immigratiewetten hebben wijzigingen ondergaan, waarbij Decreet 130 de Veiligheidsdecreet hervormt. Eerste opvangcentra initiëren asielaanvragen, en het SAI (Systeem voor Integratie en Opvang) vergemakkelijkt de gestructureerde integratie van nieuwkomers. Diverse opvangcentra bieden juridische bijstand, begeleiding bij werk, psychologische ondersteuning en taallessen. Filantropische organisaties, waaronder Caritas, helpen nieuwkomers die worstelen met economische uitdagingen.

Het ESTIA-programma, gesteund door de Europese Commissie, biedt huisvesting, maaltijden en ondersteunende diensten aan een klein percentage vluchtelingen. Niet-Griekse NGO's spelen een cruciale rol in opvangprocedures, vooral in grote kampen. Kleinere niet-gouvernementele organisaties (NPO's) en lokale initiatieven bieden ondersteuning, gezondheidszorg en niet-formeel onderwijs, met de focus op de Egeïsche eilanden en Athene.

4.6 Voornaamste uitdagingen vluchtelingen voor Refugees

De uitdagingen waarmee nieuwkomers in Duitsland worden geconfronteerd, waaronder administratieve complexiteiten, financiële problemen en de stress van integratie, met name voor vluchtelingen, zijn aanzienlijk. Zorgen over de geestelijke gezondheid ontstaan door ervaringen van devaluatie, discriminatie en de balans tussen twee culturen. Hoewel nieuwkomers elkaar ondersteunen, bestaat het risico van isolatie van de bredere gemeenschap. Vooroordelen zijn gebruikelijk, vaak geworteld in taalbarrières. Jonge vluchtelingen streven ernaar snel te leren, te werken en hun leven op te bouwen, waarbij ze worden geconfronteerd met obstakels en ongelijkheden vergeleken met lokale jongeren. Familieverwachtingen spelen een cruciale rol, en degenen met erkende kwalificaties neigen sneller vooruitgang te boeken. Ongelijke behandeling leidt tot spanningen, segregatie en wrok onder vluchtelingen uit verschillende landen. Desondanks streven zowel jonge vluchtelingen als lokale jongeren naar acceptatie, persoonlijke groei en het vestigen van hun identiteit.

Vluchtelingen in Nederland worden geconfronteerd met diverse uitdagingen in hun streven naar een nieuw leven. De juridische en administratieve processen rond asiel kunnen ingewikkeld zijn, waardoor het verkrijgen van een wettelijke status een uitdagende reis is. Daarnaast vormt integratie in de Nederlandse samenleving een aanzienlijke taak, met hindernissen zoals taalbarrières en begrip van lokale normen en waarden. Toegang tot de arbeidsmarkt wordt belemmerd door taalproblemen, erkenning van buitenlandse kwalificaties en discriminatie. Huisvesting blijkt vaak een knelpunt, met uitdagingen met betrekking tot het vinden van geschikte en betaalbare accommodatie. Gezondheidszorg, zowel fysiek als mentaal, kan beperkte toegankelijkheid hebben, terwijl veel vluchtelingen worstelen met trauma's en psychologische uitdagingen. Het opbouwen van sociale verbindingen en integratie in de samenleving worden bemoeilijkt door vooroordelen en sociale isolatie.

Vluchtelingen in Italië staan voor uitdagingen op het gebied van geestelijke gezondheid en onzekere juridische statussen. Veel vluchtelingen die naar Italië komen, moeten een moeilijke reis over zee of de Balkanroute doorstaan, waar ze vaak slachtoffers zijn van geweld. Een vluchteling is, per definitie, iemand die gedwongen wordt zijn thuisland te verlaten zonder plan. Deze ongeplande migratie, gekenmerkt door onzekerheid, beïnvloedt ook hun geestelijke gezondheid, wat resulteert in het onvermogen om hun nieuwe leven te stabiliseren en te integreren in de samenleving. Vluchtelingen hebben vaak een geïdealiseerd beeld van het land waar ze naar streven, wat in de meeste gevallen slechts een illusie is. Met betrekking tot Italië zijn de meeste opvangstructuren niet voorbereid om zoveel vluchtelingen te huisvesten als er zijn. Daardoor zijn hun levensomstandigheden vaak ellendig en niet zoals ze hoopten. Deze factoren leiden tot uitbuiting door criminele organisaties, vooral op het gebied van mensenhandel en landbouw.

In Griekenland vormt bureaucratie een aanzienlijke uitdaging voor vluchtelingen die willen verhuizen naar andere Europese landen of in Griekenland willen blijven. De juridische procedure hiervoor is tijdrovend, wat de reden is dat sommigen de illegale route kiezen. Bovendien zijn de bureaucratische procedures voor veel van de dingen die ze nodig hebben (bijv. juridische documenten, gezondheidszorg, werk) tijdrovend en stressvol, zowel tijdens hun verblijf in Griekenland als voor degenen die hier willen blijven. Het vinden van werk is ook een grote uitdaging voor veel

vluchtelingen. Bovendien worden ze, afhankelijk van de context en de plaats waar ze wonen, geconfronteerd met andere uitdagingen, zoals mogelijk vijandige behandeling door de lokale bevolking, vijandige relaties tussen verschillende rassen, problemen met de wet en fysieke en geestelijke gezondheidsproblemen.

4.7 Spanningen tussen Locale and Newkomer Jeugd

Er wordt vermeld dat in Duitsland de verkenning van identiteit door jongeren kan leiden tot spanningen, aangewakkerd door vooroordelen en discriminatie. Gebrek aan kennis, mediavooroordelen en ouderlijke invloed kunnen leiden tot misverstanden en rivaliteit. Discrepanties in asielstatus onder nieuwkomersjeugd dragen bij aan frustratie en afgunst. Gebrek aan kennis, geruchten en mediavooroordelen dragen bij aan onjuiste opvattingen over nieuwkomers. Positief contact met "de ander" kan vooroordelen uitdagen, maar georganiseerde inspanningen en intensieve activiteiten zijn nodig waar vooroordelen aanhouden. Spanningen onder nieuwkomers kunnen ontstaan op basis van rechten en privileges gekoppeld aan de asielstatus, wat ongelijkheden creëert en frustratie en wrok tussen groepen bevordert.

In Nederland variëren spanningen per locatie; Amsterdam, met zijn culturele diversiteit en links georiënteerde regering, bevordert over het algemeen een gastvrije omgeving. Dynamieken kunnen verschillen in andere regio's.

In Italië lijkt er over het algemeen minimale spanning te zijn tussen lokale en nieuwkomende jongeren vanwege gedeelde ruimtes en interesses. Segregatie wordt vermeden door gemeenschappelijke activiteiten. Vooroordelen zijn opvallender onder jonge immigranten en middelbare leeftijdsgroepen. Economische ongelijkheden kunnen spanningen veroorzaken, maar het schoolsysteem speelt een cruciale rol bij het bevorderen van diversiteit en het uitroeien van racisme.

De interactie tussen lokale en nieuwkomende jongeren in Griekenland varieert ook op basis van de leefcontext, bijvoorbeeld gesloten kampen beperken sociale interactie. Minderjarige vluchtelingen kunnen obstakels ondervinden bij toegang tot onderwijs, wat leidt tot een gebrek aan interactie met lokale leeftijdsgenoten. Incidenten van racistische behandeling bestaan, maar er zijn gevallen van lokale jongeren die nieuwkomende jongeren verdedigen en helpen. Bijvoorbeeld delen minderjarigen soms problemen met hun leraren op school, waar ze werden verdedigd door hun klasgenoten.

4.8 Capabilities, Hoop, and Dromen

In Duitsland streven jonge vluchtelingen ernaar de taal te leren, onderwijs te volgen, werk te vinden en hun leven op te bouwen. Initieel enthousiasme wordt vaak gevolgd door realistische verwachtingen en een verlangen naar erkenning. Familieverwachtingen, begeleiding en rolmodellen spelen cruciale rollen bij het vormgeven van hun paden.

Jongeren in Nederland, zowel lokaal als nieuwkomers, vertonen diverse capaciteiten die worden beïnvloed door sociaal kapitaal en land van herkomst. Verhoogde kosten van levensonderhoud

maken hen pragmatisch, waarbij hard werken en verbinding met de Nederlandse samenleving nodig zijn om hun dromen te verwezenlijken.

Jonge vluchtelingen zagen Italië ooit als een plek om een nieuw leven op te bouwen, maar nu wordt het vaak gezien als een tussenstadium voordat ze zich op andere landen richten. Inspanningen van verenigingen die multiculturele dialoog bevorderen, creëren kansen voor integratie. Jongeren die betrokken zijn bij integratie-inspanningen verrijken hun kennis, terwijl nieuwkomers, vaak meertalig, kansen vinden om hun vaardigheden te bewijzen.

Dromen en hoop van zowel vluchtelingen als lokale jongeren omvatten vaak een toekomst buiten Griekenland. Een documentaire illustreert dat de aspiraties van kinderen uit diverse achtergronden, zowel lokaal als vluchteling, toekomstbeelden in het buitenland voorstellen. De capaciteiten van deze jongeren variëren, maar vaardigheid in technologie, IT en sociale media is een veelvoorkomende kracht.

4.9 Toolkit's waarde van het land

De toolkit biedt een gestructureerd kader voor communicatie en creëert een veilige ruimte om vooroordelen te overstijgen. Via artistiek spel en gedeelde ervaringen vergemakkelijkt het multiculturele, interculturele reizen en bevordert het positieve herinneringen voor zowel lokale jongeren als nieuwkomers. De toolkit zou, indien breed toegepast, vergelijkbare ervaringen kunnen ondersteunen in heel Duitsland en Europa.

De toolkit sluit aan bij de oproep voor uitgebreid onderzoek naar het overbruggen van sociaal kapitaal in Nederland. Door nieuwkomers en lokale jongeren te verbinden via culturele media, beoogt het trauma aan te pakken, gedeelde perspectieven te formuleren, aanmoediging te bieden en het vertellen van verhalen te verbeteren, wat positief bijdraagt aan hun gezamenlijke toekomst.

In Italië kan de toolkit facilitators helpen bij het organiseren van multiculturele workshops. Verenigingen die interesse tonen in dergelijke workshops zouden baat kunnen hebben bij de diverse oefeningen van de toolkit. Gestuurde begeleiding zorgt voor efficiëntere activiteiten die verschillende facilitators en deelnemers bedienen.

In Griekenland wordt verwacht dat de toolkit jeugdwerkers een creatieve benadering biedt om gemengde bevolkingsgroepen, waaronder vluchtelingen, te betrekken. Hoewel er andere trainingshulpmiddelen bestaan, komt de unieke kijk van de YOUR JOURNEY toolkit op visuele creativiteit en verhalen vertellen overeen met de kernbelangen van de jeugd. Het heeft het potentieel om expressie en samenwerking tussen de lokale bevolking en nieuwkomers te vergemakkelijken, wat bijdraagt aan een beter begrip van hun gezamenlijke tijdelijke thuis.

Samengevat zijn de vluchtelingensituaties in Duitsland, Nederland, Griekenland en Italië complex en worden ze gekenmerkt door diverse uitdagingen en uiteenlopende benaderingen.

Vluchtelingen in deze landen worden geconfronteerd met ongelijkheden in behandeling, uitdagingen bij de erkenning van kwalificaties en gevarieerde vooruitzichten. Er zijn spanningen tussen lokale jongeren en nieuwkomers, beïnvloed door vooroordelen, economische ongelijkheden en het schoolstelsel. De gepresenteerde toolkit biedt een veelbelovende oplossing voor het bevorderen van positieve interacties en communicatie tussen lokale en nieuwkomerjongeren, in lijn met de oproep voor onderzoek naar het overbruggen van sociaal kapitaal. Als breed toegepast, zou het positief kunnen bijdragen aan gedeelde ervaringen in heel Europa.

5 Methode

In totaal werden 46 oefeningen ontwikkeld tijdens het Your Journey-project. Het evaluatieproces voor de workshops met de "Your Journey"-toolkit omvatte een gestructureerde en uitgebreide aanpak, waarbij feedback werd geïntegreerd van zowel facilitators als deelnemers. Het primaire doel was om de bruikbaarheid en effectiviteit van de oefeningen en richtlijnen in de toolkit te beoordelen, maar ook om de 'gevoelens van thuis' van de deelnemers te onderzoeken en inzichten en feedback te verzamelen om de algehele workshopervaring te verbeteren. Het volledige evaluatieproces werd uitgevoerd met behulp van Google Forms, waardoor een gestandaardiseerd en toegankelijk platform werd gegarandeerd voor alle deelnemende organisaties. Het gebruik van een digitaal formaat vergemakkelijkt efficiënte gegevensverzameling, analyse en daaropvolgende aanpassingen aan de toolkit op basis van de ontvangen feedback. Er werden twee formulieren ontwikkeld, één voor de facilitator om in te vullen over de tools en de workshop, en één voor de deelnemers om in te vullen na de workshop.

Facilitators moesten het evaluatieformulier invullen voor elke oefening die in de workshop werd uitgevoerd. Dit formulier behandelde aspecten zoals de titel van de oefening en positieve feedback van deelnemers. Een observatierooster werd gebruikt als instrument om de oefeningen uitgebreid te beoordelen. Hierbij werd beoordeeld of de juiste categorieën, fasen en doelstellingen voor elke oefening waren geselecteerd. Ook werden duur en materiaalvereisten kritisch beoordeeld. Facilitators gaven opmerkingen over noodzakelijke aanpassingen en of de omschrijvingen van de oefeningen duidelijk en accuraat waren. Op basis van deze beschrijvingen en de ervaringen van de facilitators werden de tools voor de uiteindelijke toolkit aangepast, gekozen en werden spin-offs van oefeningen toegevoegd, die te vinden zijn op <https://yourjourney.nu/>.

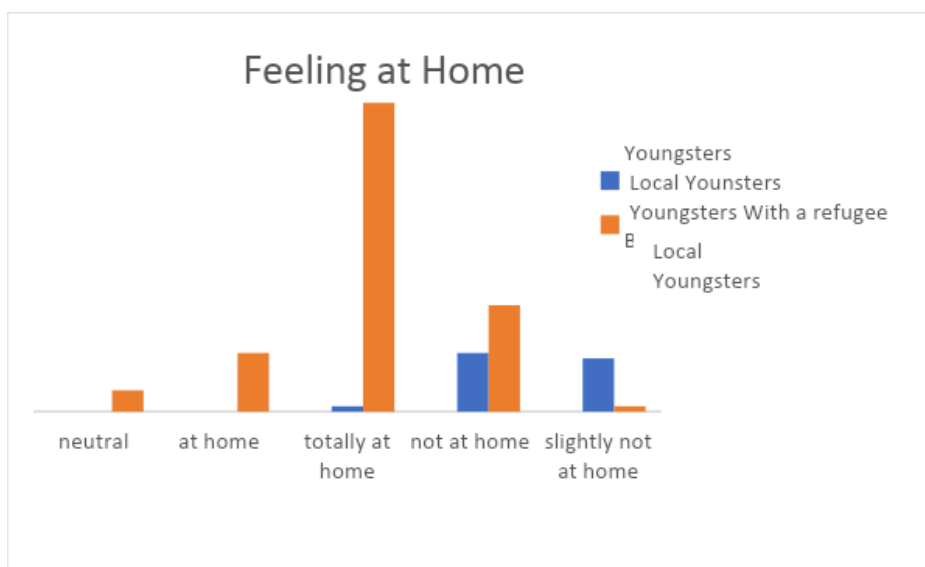
De resultaten van de evaluaties door deelnemers werden geanalyseerd met het softwareprogramma SPSS. In de evaluatie van deelnemers vroegen we naar de motivaties, tevredenheidsniveaus, emotionele betrokkenheid, gevoelens van thuis en de transformerende impact van de "Your Journey" workshop.

6 Resultaten

In totaal namen 145 deelnemers deel aan de workshops en vulden de vragenlijst in de 4 landen in. Let op dat in de workshops 19 deelnemers de vragenlijst invulden in Duitsland, wat 13,1% van de totale steekproef uitmaakte, Griekenland 32, wat 22,1% van het totaal is, Italië 20 deelnemers, wat

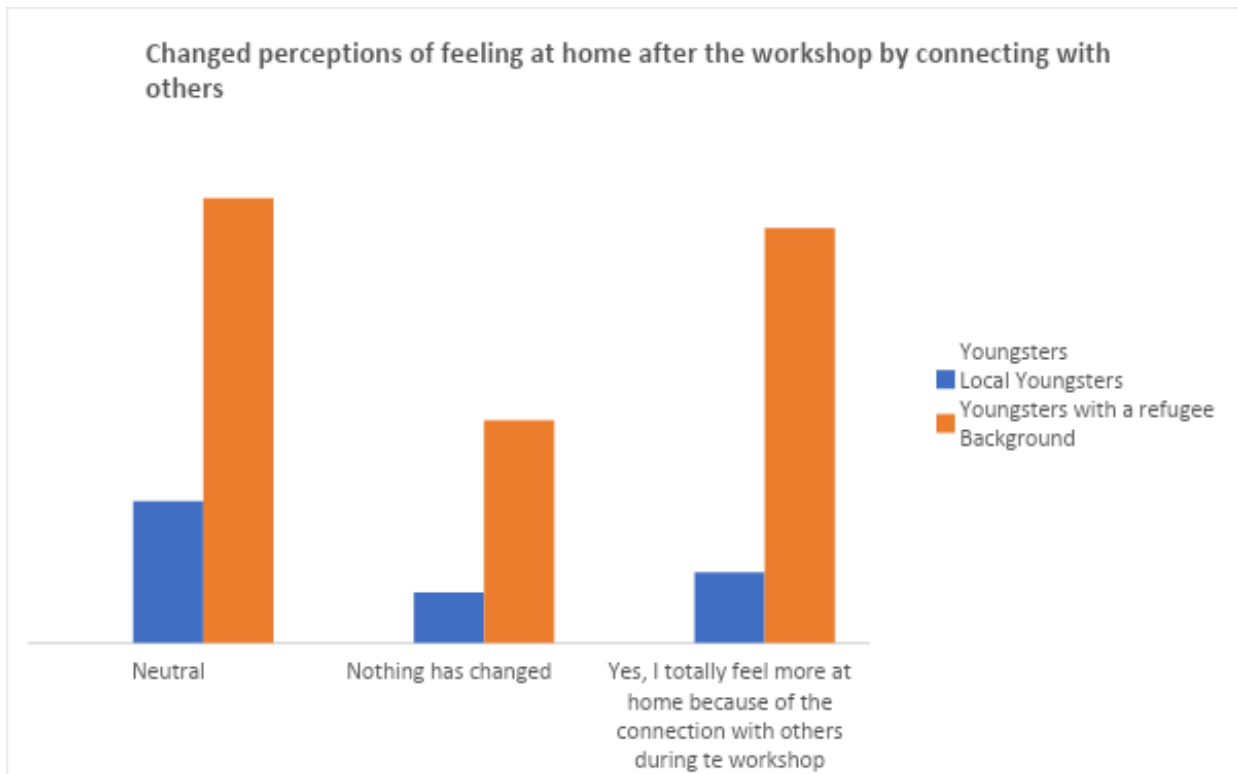
13,8% van het totaal vertegenwoordigt, en de meerderheid van 74 in totaal vulde de vragenlijst in Nederland in, wat 51% van de steekproef uitmaakt. Dit moet in gedachten worden gehouden bij het interpreteren van de resultaten. De gemiddelde leeftijd was 25, 80% had een vluchtelingenachtergrond, en 51% was vrouwelijk, 48% mannelijk en 0,8% niet-binair. Om te beginnen met enkele algemene informatie, vond over het algemeen de meerderheid van de deelnemers de workshops bevredigend (28%) tot zeer bevredigend (62%). Bij het kijken naar hoeveel deelnemers zich thuis voelen, gaf 51% aan dat ze neutraal zijn, 27% voelt zich thuis en 9% voelt zich helemaal thuis. Bij het vragen naar veranderde percepties over het onderwerp voelt 46% zich neutraal, 19% gaf aan dat er niets was veranderd en 35% geeft aan dat ze zich meer thuis voelen vanwege de verbinding met anderen tijdens de workshops.

Onderstaande grafieken geven het thuisgevoel en veranderde percepties weer, verdeeld over lokale jongeren en jongeren met een vluchtelingenachtergrond. Opmerkelijk is dat alle lokale deelnemers aangaven zich ofwel thuis of helemaal thuis te voelen, met in totaal 21 respondenten in deze categorieën. In tegenstelling hiermee had een groot aantal jongeren met een vluchtelingenachtergrond (58) een neutrale houding en voelden 20 deelnemers zich thuis. Dit suggereert dat jongeren met een vluchtelingenachtergrond mogelijk een gevarieerder scala aan ervaringen en gevoelens hebben over hun gevoel van verbondenheid met het land. Bovendien gaf een klein aantal van deze jongeren (4) aan zich enigszins niet thuis te voelen, wat wijst op een genuanceerd scala aan gevoelens binnen deze groep.

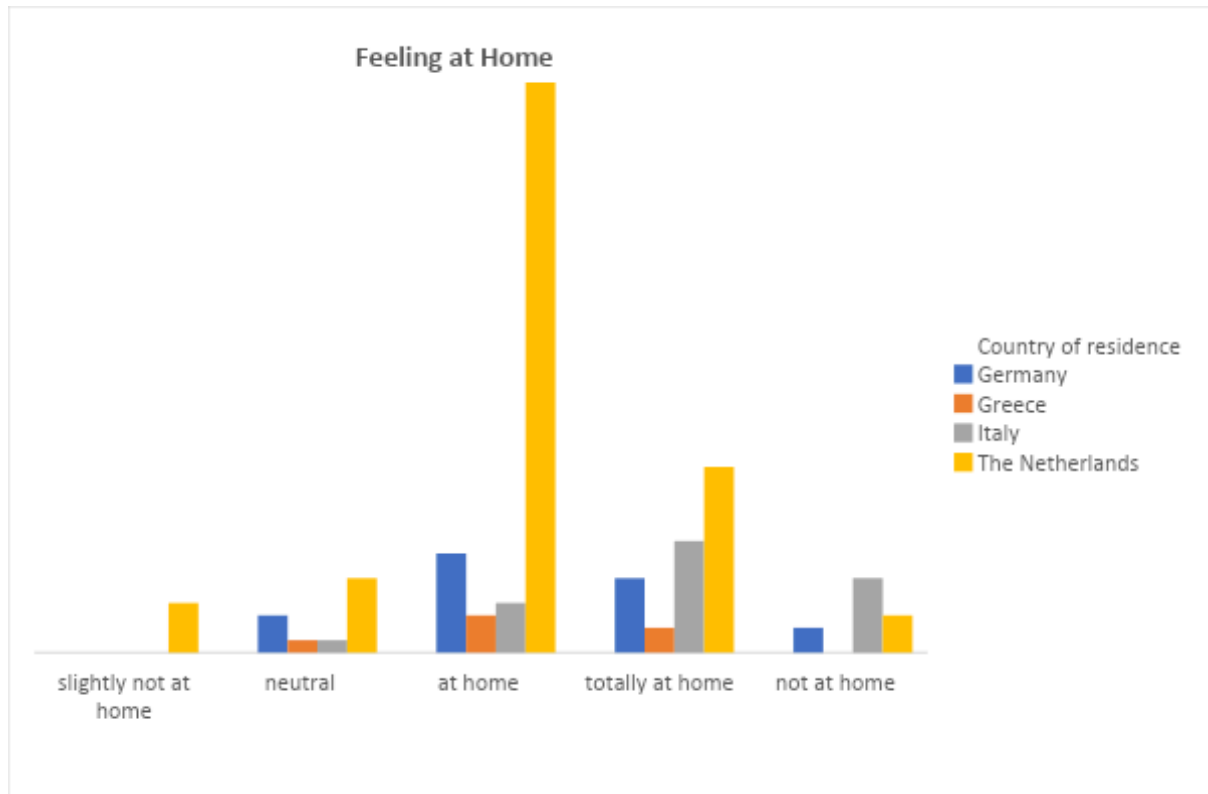
De onderstaande grafiek suggereert dat de percepties van deelnemers over zich thuis voelen varieerden na de workshop, afhankelijk van hun lokale of vluchtelingenachtergrond. De meerderheid van de respondenten (48) meldde dat ze zich volledig meer thuis voelen door de verbindingen die tijdens de workshop zijn gelegd. Echter, een aanzienlijk aantal deelnemers (27) gaf aan dat er niets is veranderd in termen van hun perceptie van zich thuis voelen. Interessant genoeg meldde een aanzienlijk aantal deelnemers met een vluchtelingenachtergrond (41) een positieve verandering in vergelijking met hun lokale tegenhangers (7). Bovendien gaf een groter aantal lokale deelnemers (44) een meer neutrale houding aan. Dit suggereert dat de workshop een opmerkelijke invloed had op het gevoel van verbondenheid van de deelnemers, vooral voor individuen met een

vluchtelingenachtergrond die mogelijk een aanzienlijke verschuiving hebben ervaren in hun gevoel van thuis zijn.

Bij het kijken naar de relatie tussen het gevoel van thuis zijn bij de deelnemers en hun respectieve landen van verblijf (Duitsland, Griekenland, Italië en Nederland), meldde de meerderheid van de deelnemers in Duitsland en Italië zich volledig thuis te voelen. In tegenstelling hiermee vertoonden deelnemers in Griekenland en Nederland een gevarieerdere respons, waarbij een aanzienlijk aantal een neutrale houding uitte. De gegevens suggereren dat deelnemers in Duitsland en Italië mogelijk een sterker gevoel van thuis hebben in hun respectieve landen in vergelijking met deelnemers in Griekenland en Nederland. Dit is niet in lijn met wat we verwachtten, namelijk dat Italië en Griekenland zouden worden beschouwd als doorgangslanden op weg naar de meer Noordse landen zoals Duitsland of Nederland. Het is echter belangrijk op te merken dat individuele ervaringen en percepties van "thuis voelen" kunnen worden beïnvloed door verschillende factoren dan alleen het land van verblijf. De nuance in reacties over verschillende landen benadrukt de complexiteit van de

relatie tussen iemands gevoel van verbondenheid en het land waarin ze wonen.

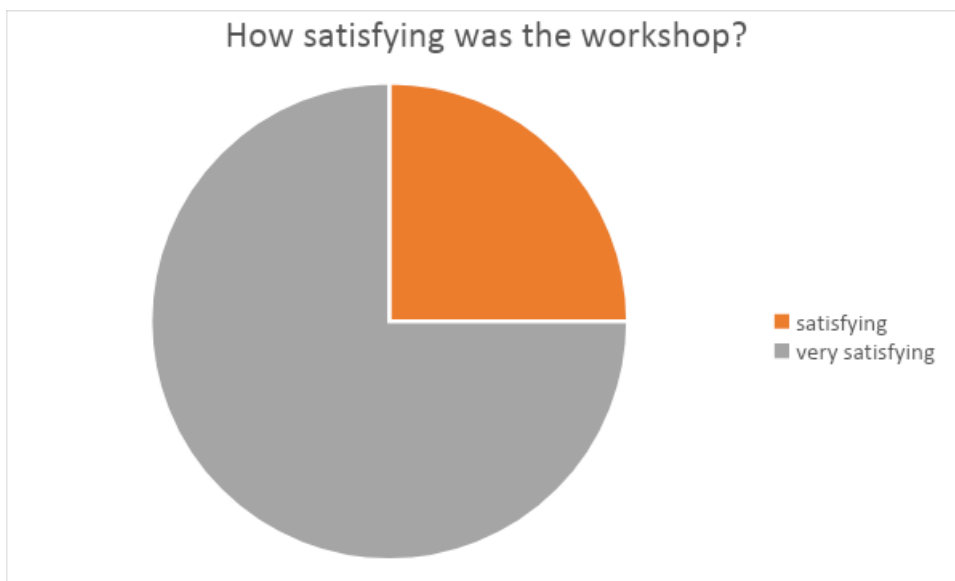
6.5 Griekenland

6.5.1 Workshop ervaring

Over het algemeen genoten de deelnemers van de workshops. Meer dan 80% voelde zich op hun gemak tijdens de workshops, 97% voelde dat ze iets nieuws hadden geleerd: "Ik begreep veel dingen in deze ervaring". De deelnemers vonden de ervaring zeer waardevol en bevredigend. Ze uitten blijdschap en plezier. Specifieke elementen, zoals het maken van hun eigen verhalen, in groepen werken en verhalen maken van foto's, werden benadrukt als creatief en slim, wat bijdroeg aan de algehele positieve ervaring. De creatieve en slimme elementen van het maken van verhalen van foto's werden gewaardeerd, hoewel sommigen vonden dat er meer tijd nodig was voor het laatste deel. Ze vonden het bijvoorbeeld leuk om met buitenlandse mensen te communiceren, meer te leren over de cultuur van andere mensen, interesse te tonen en nieuwe concepten te leren, hun verbeelding te gebruiken en uit hun hoofd te stappen. De mogelijkheid om zich op verschillende manieren uit te drukken en nieuwe mensen te ontmoeten werd door sommigen gewaardeerd. Bovendien uitten de deelnemers tevredenheid omdat ze nieuwe dingen hadden geleerd en een gevoel van verbondenheid hadden ervaren. Over het algemeen suggereert het feedback dat de workshop goed werd ontvangen en een positieve en verrijkende ervaring bood voor de deelnemers.

De deelnemers hadden het gevoel veel te hebben geleerd en de workshop werd omschreven als zeer bevredigend, plezierig en nuttig. Alle deelnemers zouden deze workshop aan andere mensen aanbevelen: ze uitten positieve leerervaringen en persoonlijke groei tijdens de workshop. Velen noemden het leren over nieuwe culturen en concepten, waardoor hun begrip van verschillende perspectieven werd verbreed. De workshop bood een platform voor deelnemers om hun verbeelding vrij te laten en gedachten uit te drukken zonder te veel na te denken, wat creatieve en onbelemmerde zelfexpressie bevorderde, bijvoorbeeld: "Het is een interessante kans om mensen te

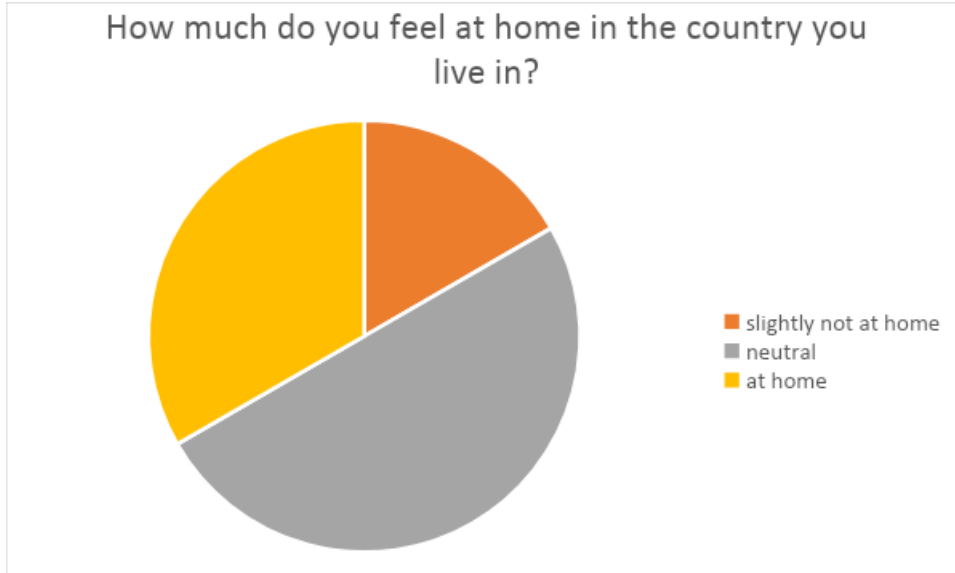
ontmoeten en ideeën en verhalen uit te wisselen, evenals artistiek uitdrukken door middel van storytelling en foto's." De mogelijkheid om meer te leren over de interesses en standpunten van anderen werd gewaardeerd, wat bijdroeg aan een dieper begrip van diverse perspectieven in het leven. Deelnemers voelden dat ze hun gevoelens via de workshop hadden uitgedrukt en sommigen wensten meer tijd om met foto's te werken en extra verhalen te creëren. Hoewel niet iedereen expliciet melding maakte van leren, gaven sommigen aan dat de workshop hen aanzette tot nadenken over bepaalde onderwerpen vanuit verschillende perspectieven. Het betrekken van mensen uit verschillende culturen werd benadrukt als een waardevol aspect van de ervaring, wat bijdroeg aan verbeterde communicatieve vaardigheden. Over het algemeen werd de workshop beschouwd als een nieuwe en verrijkende ervaring, "Ik denk echt dat mensen over zulke dingen moeten weten", met specifieke nadruk op het leren over fotografie en de bereidheid om op dit gebied door te blijven leren.

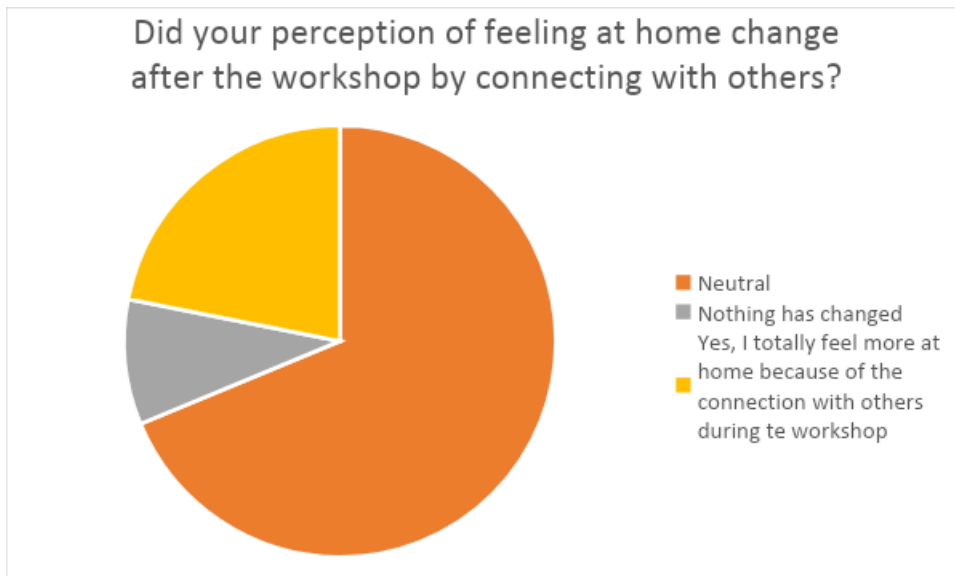
Verschiedende oefeningen werden zeer gewaardeerd. Deelnemers aan de workshop uitten tevredenheid over verschillende activiteiten en benadrukten de positieve impact op hun ervaring. Velen genoten van oefeningen op het gebied van storytelling, zoals het creëren van verhalen, verzinnen van narratieven en het herinneren van een gezamenlijk verhaal dat in een cirkel werd gemaakt op de eerste dag. Bijvoorbeeld: "Ik vond de oefening waarbij we werden gevraagd een verhaal te creëren leuk. Omdat deze oefening ons deed nadenken over een verhaal dat we graag zouden willen beleven." De oefening waarbij foto's werden genomen en emoties op een creatieve manier werden uitgedrukt, werd door sommigen als prettig ervaren, waardoor ontspanning en ruimte voor expressie ontstond, bijvoorbeeld: "Het fotograferen, ik denk omdat het ons als een team verbindt en mooie foto's samen laat maken", wat aangeeft dat deze combinatie echt werkt. "Ik vond vooral het gedeelte waar we onze eigen verhalen maakten en in groepen werden verdeeld leuk, evenals het maken van verhalen uit foto's, het was creatief en slim..." Het knippen van foto's en het maken van verhalen uit beelden werden bijzonder gewaardeerd, omdat deze oefeningen creativiteit stimuleerden zonder al te veel beperkingen op te leggen. Sommige deelnemers vonden betekenis in oefeningen zoals het verwijderen van een deel van een geheel beeld en zagen het als een metafoor voor het bekijken van dingen vanuit verschillende perspectieven. Over het algemeen hebben de interactieve en creatieve elementen van de workshop, waaronder storytelling, foto's nemen en groepsactiviteiten, bijgedragen aan een positieve en gedenkwaardige ervaring voor de deelnemers, waarbij verbinding, hoop en leren werden gestimuleerd.

6.5.2 Thuisvoelen

Het belangrijkste doel van de workshops was dat de deelnemers zich meer thuis zouden voelen in het land waarin ze verblijven. We vroegen hen in hoeverre ze zich thuis voelden in het land waar ze wonen. 16,7% voelde zich lichtelijk niet thuis, 50% voelde zich neutraal en 33,3% voelde zich thuis.

Daarnaast vroegen we of hun perceptie van zich thuis voelen veranderd was na de workshop door het contact met anderen.

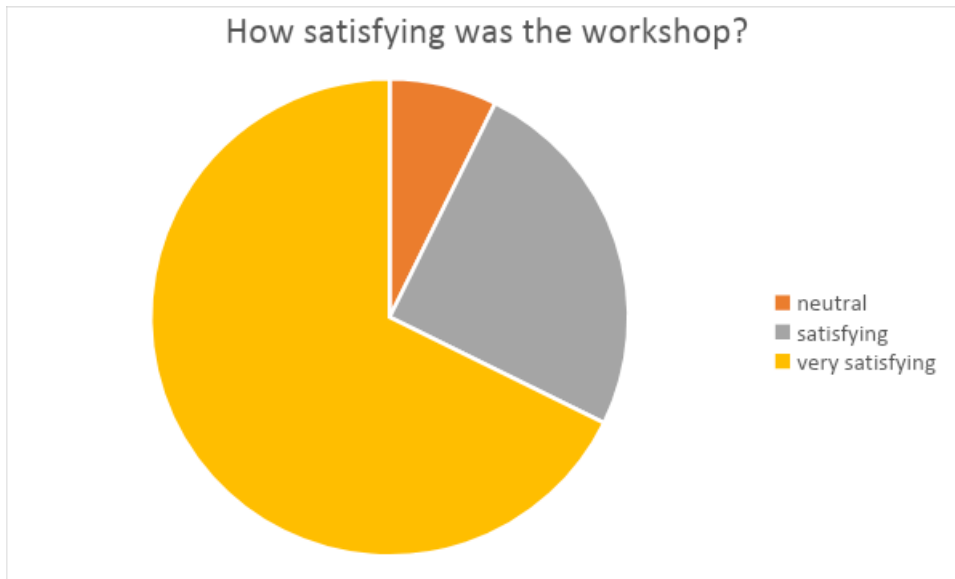
Hoewel de meerderheid zich neutraal voelde, gaf 22% aan zich meer thuis te voelen door het contact met anderen tijdens de workshop, bijvoorbeeld door te zeggen: 'Ik werd verwelkomd alsof het mijn thuis was'.

6.6 Nederland

6.6.1 Workshop ervaring

Over het algemeen genoten de deelnemers van de workshops. 72% voelde zich op hun gemak tijdens de workshops en 23% voelde zich enigszins op hun gemak. 89,6% gaf aan iets nieuws te hebben geleerd, zoals 'Nieuwe verhalen achter andere mensen' of 'Heel leuk om aan foto's en verhalen te werken met vluchtelingen'. Op basis van de antwoorden op open vragen leerden de deelnemers licht vanuit verschillende hoeken te gebruiken voor eenvoudige en portretfoto's, combineerden ze fotografie met storytelling. Ze vonden het leuk om verhalen te delen met vluchtelingen en zichzelf uit te drukken door middel van foto's en verhalen. Het verrassingselement van licht in foto's werd benadrukt, samen met het vermogen om te verbinden en uit te drukken door deze combinatie. De workshop bood een platform om portretten te maken met smartphones, storytelling op te nemen en nieuwe storytelling-oefeningen te ontdekken. De samenwerkingsgerichte aard van de workshop, teamdynamiek en de interactieve elementen werden gewaardeerd. Bovendien namen ze deel aan activiteiten zoals schilderen, het maken van installaties en het bouwen van 'historische huizen', waarbij ze inzicht kregen in hoe nieuwkomers denken. Over het algemeen werd de ervaring beschreven als leuk, verruimend van de geest en creatief stimulerend.

92% van de deelnemers zou deze workshop aan andere mensen aanbevelen, waarbij ze opmerkten: "Een paar uur in een positieve sfeer zijn, maakt me blij!". Deelnemers vonden de workshop een leuke manier om nieuwe mensen te ontmoeten en een goede tijd te hebben. Ze beschreven het als leuk, interessant en plezierig, waarbij ze de positieve sfeer, goede workshops en de mogelijkheid om foto's, verhalen en muziek uit te wisselen benadrukten. Sommigen benadrukten het belang van een leuke dag buiten het AZC, met aardige mensen en een aangename lunch. Hoewel er overwegingen waren over reiskosten en drukke schema's, toonden velen interesse in het organiseren van zo'n dag voor henzelf of hun vrienden in het AZC, waarbij ze opmerkten dat het op prijs zou worden gesteld maar mogelijk logistieke uitdagingen zou vereisen. Over het algemeen hadden de deelnemers een positieve en plezierige ervaring tijdens de workshop. 68% vond de workshop zeer bevredigend en 25% bevredigend.

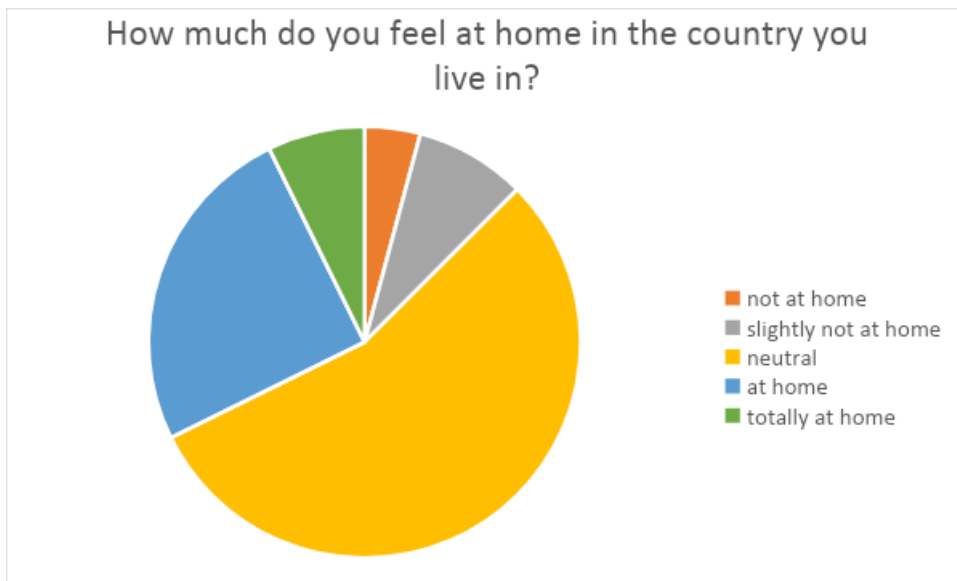
Over het algemeen hadden de deelnemers een positieve ervaring met de workshop. Ze waardeerden het warme welkom, interessante introducties en de mogelijkheid om nieuwe dingen uit te proberen. Er waren positieve opmerkingen over de prettige groepsdynamiek, de aangename locatie en de interculturele interactie. De workshops werden over het algemeen als interessant beschouwd, hoewel sommigen ze een beetje ingewikkeld vonden of behoefte hadden aan meer tijd voor uitleg. De informele omgeving en de mogelijkheid om diverse mensen te ontmoeten werden als positieve aspecten benadrukt. Deelnemers genoten van diverse activiteiten, storytelling, brainstormen en schilderen. Sommige deelnemers hadden hoge verwachtingen, terwijl anderen de workshop inspirerend en creatief vonden. Een paar noemden zich 'een beetje nerveus' of 'momenten van verveling ervaren, wat wijst op mogelijke verbeterpunten'. Over het algemeen duidt de feedback op een mix van overwegend positieve ervaringen en enkele constructieve suggesties voor het verbeteren van de workshop.

De antwoorden geven aan dat de oefening "Share the Light" en de activiteit "Mutual Visual Storytelling" over het algemeen goed werden ontvangen. Deelnemers vonden de visuele storytelling-oefening divers, uitdagend en verbindend. Het aspect van groepswerk werd gewaardeerd, en sommige deelnemers noemden het als hun favoriet. De oefening "Urban Photostory" kreeg ook positieve feedback, waarbij deelnemers genoten van het proces van het maken van foto's met de groep. "Muziek en Storytelling" en "Knippen en Inlijsten" werden genoemd als plezierige oefeningen, waarbij sommigen verrast waren dat ze ze interessant vonden. Bovendien ontving de activiteit "5 Views on Home", met name het gedeelte waarbij een droomhuis werd gebouwd, positieve opmerkingen. Over het algemeen leken de deelnemers tevreden met de verscheidenheid aan oefeningen en waardeerden ze de verschillende perspectieven die in de activiteiten werden geboden. Er was ook een positieve vermelding van de museumtour en de ervaring van het interpreteren van de schilderijen van Van Gogh.

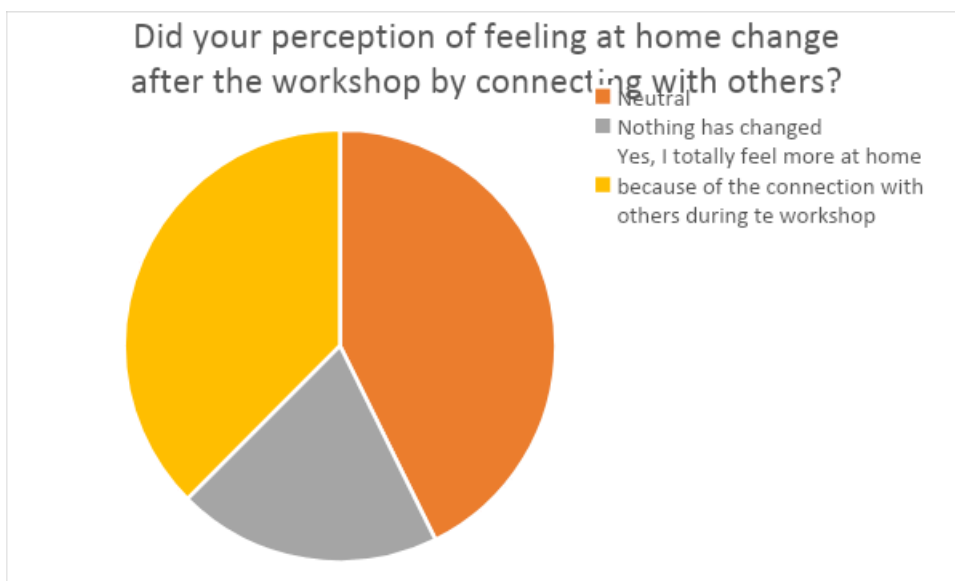
6.6.2 Thuisvoelen

Het belangrijkste doel van de workshops was dat de deelnemers zich meer thuis zouden voelen in het land waarin ze verblijven. We vroegen hen in welke mate ze zich thuis voelen in het land waar ze wonen. 8,3% voelde zich lichtelijk niet thuis, 55% voelde zich neutraal, 25% voelde zich thuis en 7,3%

voelde zich helemaal thuis. Let op dat er ook inheemse Nederlandse deelnemers waren in de workshop.

Daarnaast vroegen we of hun perceptie van zich thuis voelen veranderde na de workshop door het contact met anderen.

Deelnemers aan de workshop uitten een gevarieerd scala aan gevoelens over hun ervaringen: een minderheid van 20% voelde dat er niets was veranderd, 43% voelde zich neutraal en 38% voelde zich meer thuis door het contact met anderen tijdens de workshop. Sommige individuen uitten gevoelens van geluk en hoopfulness in het land, terwijl anderen, vooral degenen die in Nederland zijn geboren, een gevoel van thuis zijn beschreven en genoten van het leven in Amsterdam. Voor asielzoekers die verblijven in een Asielzoekerscentrum (AZC) was onzekerheid over hun verblijf in Nederland merkbaar, maar ze voelden een gastvrije sfeer binnen de groep. De workshops werden gezien als een kans om nieuwe mensen te ontmoeten en creatieve expressies te verkennen. Er waren echter zorgen over de uitgebreide informatie die werd gevraagd voor administratieve doeleinden. De diversiteit en interactie in de groep werden gewaardeerd, waarbij sommige deelnemers actief betrokken waren bij

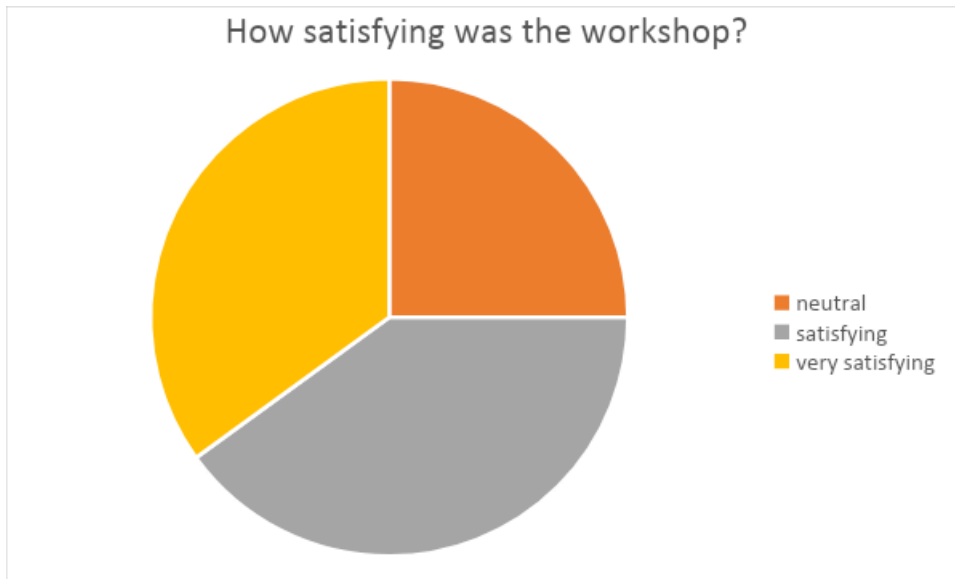
politiek activisme voor meer inclusiviteit. De workshops leidden tot reflecties over privileges, waarbij een Nederlandse deelnemer zich realiseerde dat hij in een bevoorrechte woonsituatie verkeerde. Het museumbezoek en de creatieve oefeningen werden over het algemeen gewaardeerd, wat bijdroeg aan een positieve en comfortabele groepsdynamiek. Over het algemeen varieerden de ervaringen van hoopvol en verrijkend tot uitdagend, wat de diverse achtergronden en perspectieven van de deelnemers weerspiegelt.

6.7 Italië

6.7.1 Workshop ervaring

Respectievelijk vond 40% en 35% de workshops bevredigend tot zeer bevredigend: "Het was een nieuwe ervaring, ik heb nieuwe dingen geleerd die nuttig kunnen zijn". Bovendien voelde 40% zich comfortabel tijdens de workshops en 40% voelde zich enigszins comfortabel, 75% voelde dat ze iets nieuws hadden geleerd: "Goede oefeningen om verhalen te vertellen, enkele nieuwe trucs voor het maken van foto's, ik weet niet of ik ze allemaal zal gebruiken, maar ze waren zeker interessant" of "Ik weet dat elke persoon die uit het buitenland komt een verhaal heeft, het was goed om er een paar van te leren". Deelnemers aan de workshop uitten een gevarieerd scala aan gevoelens over hun ervaring. Terwijl sommige mensen genoten van de oefeningen, ze boeiend vonden en zelfs waardevolle nieuwe vaardigheden leerden, vonden anderen dat het leeraspect niet aan hun verwachtingen voldeed. Desalniettemin benadrukten veel deelnemers de leuke en plezierige aspecten van de workshop en benadrukten ze de waarde van de sociale interacties en de ontdekking van nieuwe dingen. Over het algemeen, hoewel sommige deelnemers het gevoel hadden dat er iets ontbrak, bood de workshop een positieve en boeiende sfeer.

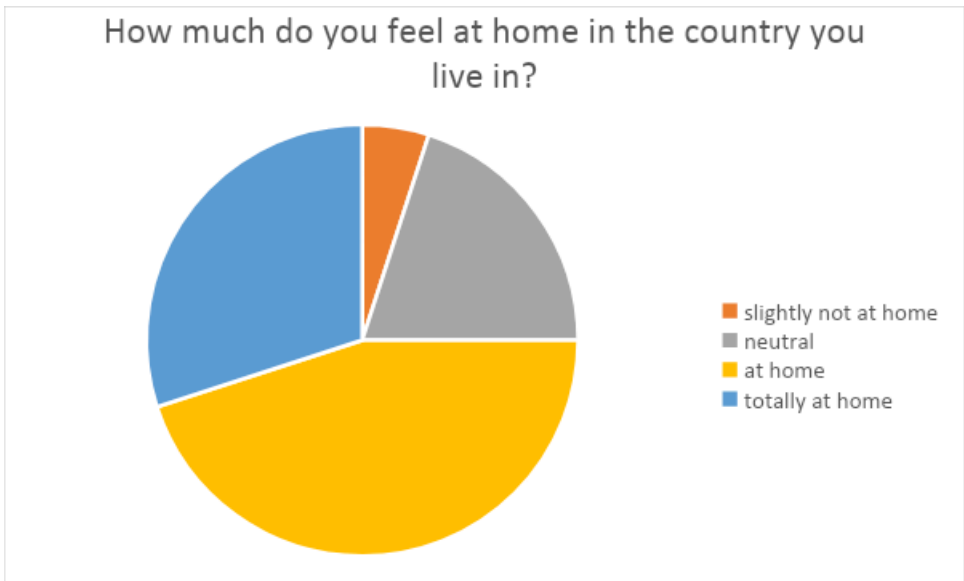
95% van de deelnemers zou deze workshop aan andere mensen aanbevelen: "Er valt veel te leren door tijd door te brengen met andere mensen, nog meer als we zo verschillend zijn". Deelnemers waardeerden de aangename sfeer en leuke oefeningen, waarbij sommigen uitten dat het een leuke ervaring zou kunnen zijn voor anderen. De waarde van tijd doorbrengen met diverse individuen wordt benadrukt, waarbij het leerpotentieel van dergelijke interacties wordt benadrukt. Hoewel deelnemers over het algemeen een goede tijd hadden, wensten sommigen dat de activiteiten korter zouden zijn. De erkenning dat de workshop nieuwe vaardigheden zou kunnen aanleren die vrij te gebruiken zijn, voegt een positieve dimensie toe. Sommigen merkten op dat hun verwachtingen niet volledig overeenkwamen met de ervaring, maar het belang van uit de eigen bubbel komen en verschillende perspectieven begrijpen wordt erkend, wat bijdraagt aan een over het algemeen positieve indruk, waarbij velen aangaven opnieuw te willen deelnemen.

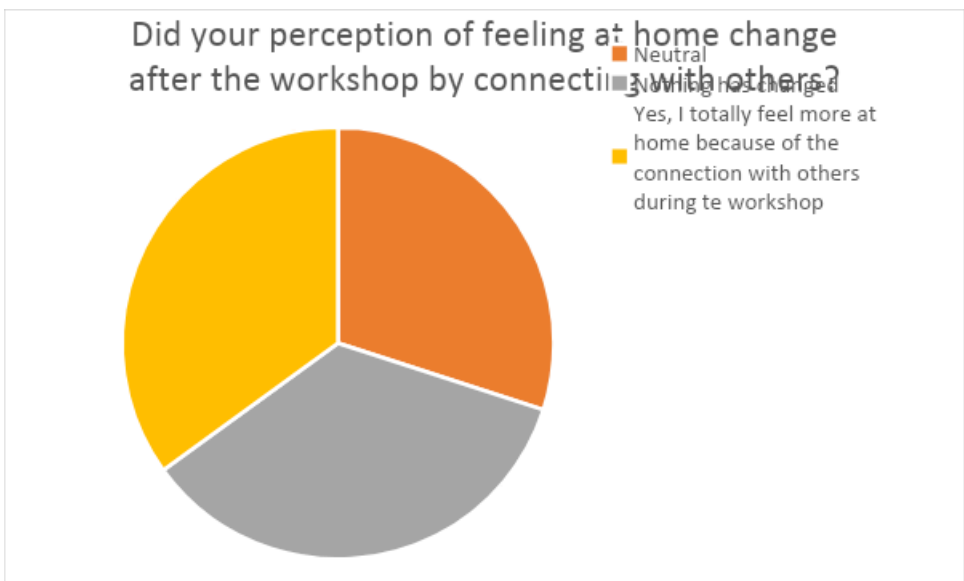
Deelnemers aan de workshop uitten een breed scala aan voorkeuren voor specifieke oefeningen, waarbij de diversiteit van interesses binnen de groep werd benadrukt. Sommigen genoten van zintuiglijke ervaringen, zoals de oefening met de blinddoek in het park, waarbij ze de kans kregen om hun omgeving waar te nemen via geur en geluid. Samenwerkingsactiviteiten, zoals samen tekenen of groepsbeelden maken, werden geprezen vanwege hun leuke en interactieve karakter. De fotografieoefening met verschillende lichten sprak degenen aan met een neiging tot visuele creativiteit. Verteloefeningen waren een succes, vooral wanneer ze in een groepsomgeving werden uitgevoerd, wat een gevoel van gedeelde creativiteit bevorderde en individuele druk verminderde. Gesprekken over persoonlijke en culturele verhalen, zoals herinneringen en favoriet voedsel, werden op prijs gesteld. Opmerkelijk was de emotionele complexiteit die werd ervaren tijdens oefeningen die ingingen op persoonlijke geschiedenissen, wat de potentie van de workshop voor diepe introspectie illustreert. De reacties tonen gezamenlijk de diverse manieren waarop deelnemers betrokken waren bij en waardeerden verschillende workshopactiviteiten, wat de mogelijkheid van de workshop laat zien om aan een breed spectrum van interesses en voorkeuren tegemoet te komen.

6.7.2 Thuisvoelen

Deelnemers werd gevraagd hoeveel ze zich thuis voelen in het land waarin ze wonen. 5% voelde zich er een beetje niet thuis, 20% voelde zich neutraal, 45% voelde zich thuis en 30% voelde zich er helemaal thuis. Let op dat er ook autochtone deelnemers aan de workshop waren.

Daarnaast vroegen we of hun perceptie van zich thuis voelen veranderde na de workshop door contact te maken met anderen.

35% voelde dat er niets was veranderd, 30% voelde zich neutraal en 35% voelde zich meer thuis door het contact met anderen tijdens de workshop. De reacties weerspiegelen verschillende sentimenten over de impact van de workshop op het gevoel van verbondenheid en thuis zijn bij de deelnemers. Sommige mensen, geboren en getogen in Bolzano, vonden vreugde in het ontdekken van camaraderie met vreemden, het vormen van nieuwe vriendschappen en het gevoel van inclusie binnen hun groepen. Anderen uitte tevredenheid over het gezelschap en de activiteiten, maar merkten op dat hun algehele situatie of gevoelens niet significant waren veranderd. Er is erkenning van het voorrecht om zich welkom en comfortabel te voelen. Voor degenen van buiten Bolzano riep de workshop uiteenlopende emoties op, van een nieuw gevoel van thuis tot het versterken van de banden met mededeelnemers. Open communicatie en gedeelde activiteiten werden gewaardeerd, wat een gevoel van groepsverbondenheid creëerde. Een paar deelnemers gaven echter aan geen

diepgaande verbinding of significante verandering in hun situatie te voelen, ondanks het leren over anderen. Over het algemeen benadrukken de reacties de invloed van de workshop op sociale dynamiek, met verschillende gradaties van impact op het gevoel van thuis en verbondenheid bij de deelnemers.

6.8 Duitsland

6.8.1 Workshop ervaring

In Duitsland gaven de deelnemers aan dat ze de workshops bevredigend (37%) tot zeer bevredigend (47%) vonden. "Het was heel creatief. De leraren waren geweldig. Ik had altijd al fotografie, nu heb ik ook storytelling als een manier om mezelf uit te drukken." Ze waardeerden de vriendelijkheid en inspiratie van iedereen die betrokken was. Het leeraspect ging verder dan fotografie, waarbij storytelling voor sommigen een nieuwe vorm van zelfexpressie werd. De tentoonstelling werd opmerkelijk gewaardeerd en beschreven als "het coolste ding". De creatieve sfeer en goede leraren bevorderden een omgeving waarin individuen hun verhalen konden delen en ontwikkelen. Samenwerking tijdens fotosessies, waar deelnemers leerden over licht, schaduw, kader en diafragma, werd geprezen, evenals de multiculturele setting die interacties mogelijk maakte met mensen uit diverse achtergronden, inclusief vluchtelingen. Het vertelgedeelte, hoewel bekend bij sommigen, bood een uniek perspectief vergelijkbaar met theater. Uitdagingen zoals tijdsbeperingen en werkverplichtingen werden erkend, maar over het algemeen overtrof de workshop de verwachtingen en bood niet alleen persoonlijke groei en professionele inspiratie, maar ook de kans om betekenisvolle verbindingen aan te gaan met gelijkgestemde individuen. De therapeutische en bevredigende aard van de ervaring werd benadrukt, waarbij deelnemers hun dank uitten voor de kans om verhalen te delen en gemeenschappelijke interesses te verkennen.

Bovendien gaven alle deelnemers aan dat ze iets nieuws hadden geleerd. "Ik leerde dat veel mensen graag verhalen vertellen, zelfs als ze er niet op voorbereid zijn. Ik zag het bij anderen en voelde hun vreugde." Ze uitten waardevolle inzichten en persoonlijke groei door hun ervaringen. Zelfvertrouwen kwam zelfs naar voren als een thema, waarbij werd benadrukt dat kunst en creativiteit zeer individualistisch zijn, waarbij elke persoon unieke vaardigheden koestert, maar ook bij het delen van hun verhalen en het presenteren van foto's als kunstenaars.

Hoewel sommige deelnemers al kennis hadden van fotografie, vonden ze nieuwe perspectieven via storytelling, waarbij ze leerden foto's te gebruiken als middel om verhalen te vertellen. Het effectief gebruik van licht leren en een dieper begrip krijgen van fotografie, storytelling en hun gecombineerde potentieel waren belangrijke leerpunten. Over het algemeen droeg de workshop bij aan verbeterd zelfvertrouwen, de bereidheid om gevoelens te delen en geïnspireerde creativiteit onder de deelnemers. Alle deelnemers zouden deze workshop aan anderen aanbevelen. "Je kunt coole mensen ontmoeten en meer leren over storytelling of verdiepen wat je al weet." Ze merken op dat degenen die van fotografie of theater houden er waarschijnlijk baat bij zouden hebben. Bovendien wordt vermeld dat het gevoel van vrijheid om zichzelf uit te drukken, leren over foto-artistiek, deelnemen aan een tentoonstelling en het gevoel hebben een kunstenaar te zijn, waardevolle aspecten waren. De algehele ervaring werd beschreven als leuk, en de deelnemers

vonden het een creatieve ruimte die bevorderlijk is voor persoonlijke en artistieke groei.

Deelnemers aan de workshop uitten een gevarieerd scala aan favoriete oefeningen, waarbij elk unieke aspecten van de ervaring benadrukte. Sommigen waardeerden de storytelling-oefening, waarbij het creatieve en collaboratieve aspect van het voortzetten van elkaars verhalen werd gewaardeerd. De fotografieoefening waarbij werd gezocht naar licht, sprak anderen aan, waarbij het belang van licht in fotografie werd benadrukt. De oefening "Art Remake" was populair vanwege de creatieve expressie en de mogelijkheid om persoonlijke verhalen via artistieke middelen over te brengen. De oefening "Naar het heden," waarbij een foto werd gebruikt om een verhaal te schrijven, viel op vanwege de emotionele impact en het gemak van verhaalgeneratie. De oefeningen "Urban Photo Story" en "Share the Light" werden bijzonder gewaardeerd vanwege hun persoonlijke en collaboratieve karakter. "Schilder je verhaal" werd geprezen om zijn unieke benadering, waarbij lichaamsbewegingen werden gebruikt om een verhaal over te brengen. De oefening waarbij verhalen werden gedeeld over favoriet voedsel wekte enthousiasme op en creëerde een plezierige en 'hongeropwekkende' sfeer. Diverse fotografieoefeningen, zoals "Art Remake" en "One Symbolic Photo", werden gewaardeerd vanwege hun creativiteit en de mogelijkheid om ideeën te delen. De oefening "5 views of home", waarbij een installatie werd gemaakt met objecten en foto's, werd onderscheiden vanwege zijn uniekheid en artistieke betrokkenheid. Over het algemeen waardeerden deelnemers oefeningen die creativiteit, persoonlijke expressie, samenwerking en de intersectie van storytelling en beeldende kunst bevorderden.

6.8.2 Thuisvoelen

Deelnemers werd gevraagd in welke mate ze zich thuis voelen in het land waarin ze wonen. 15,8% voelde zich enigszins niet thuis, 42% voelde zich neutraal, 32% voelde zich thuis en 10% voelde zich volledig thuis. Let op: er waren ook inheemse deelnemers aan de workshop.

How much do you feel at home in the country you live in?

■ slightly not at home ■ neutral ■ at home ■ totally at home

Daarnaast vroegen we of hun gevoel van thuis zijn veranderde na de workshop door contact te maken met anderen..

Did your perception of feeling at home change after the workshop by connecting with others?

■ Neutral
■ Yes, I totally feel more at home because of the connection with others during the workshop

53% voelde zich neutraal, 48% voelde zich meer thuis vanwege het contact met anderen tijdens de workshop. Hoewel sommigen veranderingen in hun perspectief erkennen, zijn er uitdagingen aan verbonden. 'Ik ben duidelijker over wat ik mis aan mijn vaderland. Hier zijn we veilig, maar er is discriminatie.' De multiculturele aard van de groep in de workshop lijkt een positieve invloed te hebben en bij sommige deelnemers een gevoel van verbondenheid te bevorderen. Het heeft mijn gevoel van "thuis voelen" eigenlijk niet veranderd. Het was echter een geweldige ervaring om erover te praten en elkaars verhalen te delen. Over het algemeen geven de antwoorden een mengeling van emoties weer; de bespreking van het onderwerp thuis voelen deed de meeste deelnemers nadenken

over het onderwerp en de verschillende percepties van thuis voelen. Het heeft echter niet noodzakelijk het gevoel van thuis zijn voor de helft van de deelnemers vergroot.

7 . Conclusie

In ons Your Journey-project gebruikten we creatieve methodologieën om het gevoel van thuis en verbondenheid te verkennen en te vergroten bij jongeren met een lokale achtergrond, waarbij ook een aanzienlijk aantal jongeren met een vluchtelingenachtergrond betrokken was. De resultaten moeten met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd vanwege het feit dat de meerderheid van de deelnemers een vluchtelingenachtergrond had en het aantal deelnemers in Nederland hoger was dan in de andere landen.

De workshops toonden een hoge tevredenheid onder deelnemers, waarbij de meerderheid niet alleen tevredenheid uitte, maar ook een gevoel van persoonlijke groei. De creatieve elementen, storytelling en fotografie, boden een platform voor individuen om verhalen te delen, waardoor verbindingen en begrip tussen deelnemers werden bevorderd. De positieve ontvangst benadrukt het potentieel van creatieve interventies om culturele en taalkundige barrières te overstijgen, waardoor diverse individuen gemeenschappelijke grond kunnen vinden.

De variatie tussen landen in de gevoelens van thuis zijn bij deelnemers daagt vooropgezette ideeën uit. Duitsland en Nederland, vaak gezien als bestemmingslanden, toonden geen sterker gevoel van thuis zijn bij deelnemers, terwijl deelnemers in Italië, gezien als een doorreisland, wel een gevoel van thuis zijn aangaven. Deze onverwachte bevinding benadrukt de complexe relatie tussen iemands gevoel van verbondenheid en de specifieke context van hun land van verblijf. Verder onderzoek zou de genuanceerde factoren kunnen verkennen die deze variaties beïnvloeden, gezien het feit dat het aantal deelnemers in dit onderzoek in Nederland veel groter was dan in de andere landen.

Het succes van het project bij het bevorderen van een gevoel van gemeenschap en begrip bij deelnemers sluit aan bij eerdere studies die het belang benadrukken van storytelling en creatieve expressie bij het opbouwen van verbindingen. Een opmerkelijk aspect is de invloed van de workshop op de perceptie van thuis bij deelnemers. De meerderheid meldde een positieve verandering, vooral bij degenen met een vluchtelingenachtergrond. Dit suggereert dat de creatieve interventies gefaciliteerd door het project een cruciale rol spelen bij het vormgeven van een positiever en inclusiever gevoel van thuis, vooral voor mensen die ontheemding hebben ervaren. Daarom raden we ten zeerste het gebruik van onze toolkit aan voor jongerenwerkers, leraren, kunstenaars, jonge leiders, maatschappelijk werkers, vrijwilligers, sociale ondernemers en andere mensen die werken met mensen met een vluchtelingenachtergrond.

Ter conclusie vertegenwoordigt het Your Journey-project een veelbelovende benadering om de veelzijdige dimensies van thuis en verbondenheid onder diverse jongeren aan te pakken. Bij toekomstige iteraties van dergelijke projecten zal een uitgebreide evaluatie van langetermijneffecten en een verkenning van aanvullende contextuele factoren cruciaal zijn voor het verfijnen en optimaliseren van interventies die gericht zijn op het bevorderen van een gevoel van thuis en gemeenschap onder individuen met diverse achtergronden.

8. Literatuurlijst

Abdelaaty, L., & Steele, L. G. (2022). Explaining attitudes toward refugees and immigrants in Europe. *Political Studies*, 70(1), 110-130.

Abu Ghazaleh, N., Heredia, O., & Bos, E. (2024). Building and Repairing Through the Arts. In *Social Work and the Arts: Expanding Horizons* (pp. 212).

Andrade, A. D., & Doolin, B. (2016). Information and communication technology and the social inclusion of refugees. *MIS Quarterly*, 40(2), 405-416.

Assembly, U. G. (1951). Convention relating to the status of refugees. *United Nations, Treaty Series*, 189(1), 137.

Austin, A. (2018). Well-Being and Social Justice: In Defence of the Capabilities Approach. In A. Austin (Ed.), *The Politics of Wellbeing* (pp. 49-70). Palgrave Macmillan, Cham.

Batson, C. D., Polycarpou, M. P., Harmon-Jones, E., Imhoff, H. J., Mitchener, E. C., Bednar, L. L., ... & Highberger, L. (1997). Empathy and attitudes: Can feeling for a member of a stigmatized group improve feelings toward the group? *Journal of Personality and Social Psychology*, 72(1), 105.

Bessell, A. G., Deese, W. B., & Medina, A. L. (2007). Photolanguage: How a picture can inspire a thousand words. *American Journal of Evaluation*, 28(4), 558-569.

Brewer, M. B., Gonsalkorale, K., & Van Dommelen, A. (2013). Social identity complexity: Comparing majority and minority ethnic group members in a multicultural society. *Group Processes & Intergroup Relations*, 16(5), 529-544.

Byrne, D. (1997). An overview (and underview) of research and theory within the attraction paradigm. *Journal of Social and Personal Relationships*, 14(3), 417-431.

Cikara, M., Bruneau, E. G., & Saxe, R. R. (2011). Us and them: Intergroup failures of empathy. *Current Directions in Psychological Science*, 20(3), 149-153.

Costalat-Founeau, A. M., & Lipiansky, E. M. (2008). Éditorial: «Le sujet retrouvé». *Connexions*, (1), 7-12.

Crozet, M. (n.d.). *Identity and stress in the integration process [Powerpoint-slides]. Elan Interculturel.*

Csikszentmihalyi, M. (1991). Design and order in everyday life. *Design Issues*, 8(1), 26-34.

Czarniawska, B. (2004). *Narratives in Social Science Research*. Sage Publications.

Dieterich-Hartwell, R., & Koch, S. C. (2017). Creative arts therapies as temporary home for refugees: Insights from literature and practice. *Behavioral Sciences*, 7(4), 69.

Easthope, H. (2004). A place called home. *Housing, Theory and Society*, 21(3), 128-138.

- Elfenbein, H. A., & Ambady, N. (2002). On the universality and cultural specificity of emotion recognition: A meta-analysis. *Psychological Bulletin*, *128*(2), 203.
- Fleron, B. R., & Pedersen, C. (2010, November). Exploring the roles in a photo elicitation dialogue. In *Proceedings of the 11th Biennial Participatory Design Conference* (pp. 175-178).
- Habib, N. (1996). "The Search for Home." *Journal of Refugee Studies*, *9*, 96–102.
- Harper, D. (2002). Talking about pictures: A case for photo elicitation. *Visual Studies*, *17*(1), 13-26.
- Hergenrather, K. C., Rhodes, S. D., Cowan, C. A., Bardhoshi, G., & Pula, S. (2009). Photovoice as community-based participatory research: A qualitative review. *American Journal of Health Behavior*, *33*(6), 686-698.
- Hewstone, M., Rubin, M., & Willis, H. (2002). Intergroup bias. *Annual Review of Psychology*, *53*(1), 575-604.
- Hewstone, M., Rubin, M., & Willis, H. (2002). Intergroup bias. *Annual Review of Psychology*, *53*(1), 575-604.
- Kale, A., Stupples, P., & Kindon, S. (2019). Feeling at home: A multisensory analysis of former refugee and host society residents' integration in Wellington, Aotearoa New Zealand. *Emotion, Space and Society*, *33*, 100615.
- Kong, T. M., Kellner, K., Austin, D. E., Els, Y., & Orr, B. J. (2015). Enhancing participatory evaluation of land management through photo elicitation and photovoice. *Society & Natural Resources*, *28*(2), 212-229.
- Korac, M. (2009). *Remaking Home: Reconstructing Life, Place and Identity in Rome and Amsterdam*. Berghahn Books.
- Kreek, M. de. (2014). Empowerment from a narrative perspective: Learning from local memory websites. In *2014 Digital Methods Mini-conference - My Sentiments Exactly: On Methods of Early Warning, Detection and Monitoring Through Online and Social Media*. Digital Methods Initiative - University of Amsterdam.
- Kurtz, J. L. (2015). Seeing through new eyes: An experimental investigation of the benefits of photography. *Journal of Basic & Applied Sciences*, *11*, 354.
- Loewenthal, D., Avdi, E., Chauhan, G., Saita, E., Natri, T., Righi, R., ... & Issari, P. (2017). Evaluating the therapeutic use of photocards in European prisons. *Counselling Psychology Quarterly*, *30*(1), 67-85.
- Migliorini, L., & Rania, N. (2017). A qualitative method to "make visible" the world of intercultural relationships: The photovoice in social psychology. *Qualitative Research in Psychology*, *14*(2), 131-145.
- Nelson, A., McClintock, C., Perez-Ferguson, A., Shawver, M. N., & Thompson, G. (2008, June). Storytelling narratives: Social bonding as key for youth at risk. *Child & Youth Care Forum*, *37*, 127-137.
- Nussbaum, M. C. (2011). *Creating Capabilities*. Harvard University Press.
- Papadopoulos, R. K. (Ed.). (2018). *Therapeutic Care for Refugees: No Place Like Home*. Routledge.

- Perez Murcia, L. E. (2019). 'The sweet memories of home have gone': Displaced people searching for home in a liminal space. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 45(9), 1515-1531.
- Rappaport, J. (1995). Empowerment meets narrative: Listening to stories and creating settings. *American Journal of Community Psychology*, 23(5), 795–807.
- Robbins, S. P., & Judge, T. A. (2001). *Organizational Behavior*.
- Sanon, M. A., Evans-Agnew, R. A., & Boutain, D. M. (2014). An exploration of social justice intent in photovoice research studies from 2008 to 2013. *Nursing Inquiry*, 21(3), 212-226.
- Scherder, E. (2015). Actieve en passieve kunstbeoefening goed voor de hersenen. *Boekman*, 104, 4-8.
- Sen, A. K. (1999). *Development as Freedom*. Alfred A. Knopf.
- Spector-Mersel, G. (2010). Narrative research: Time for a paradigm. *Narrative Inquiry*, 20(1), 204–224.
- Tanti, C., Stukas, A. A., Halloran, M. J., & Foddy, M. (2011). Social identity change: Shifts in social identity during adolescence. *Journal of Adolescence*, 34(3), 555-567.
- Turner, J., Hogg, M., Oakes, P., Reicher, S., & Wetherell, M. (1987). *Rediscovering the Social Group: A Self-Categorization Theory*. Blackwell.
- Tsang, S. K., Hui, E. K., & Law, B. (2012). Self-efficacy as a positive youth development construct: A conceptual review. *The Scientific World Journal*, 2012.